Optimalizace daňové povinnosti podnikatele – fyzické osoby

Miroslava Janů

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Miroslava Janů**
Osobní číslo:	**M13016**
Studijní program:	**B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor:	**Účetnictví a daně**
Forma studia:	**prezenční**
Téma práce:	**Optimalizace daňové povinnosti podnikatele – fyzické osoby**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- **Zpracujte literární rešerši zaměřující se na charakteristiku daně z příjmů u fyzických osob.**

II. Praktická část

- **Popište fyzickou osobu a analyzujte stávající daňovou povinnost.**
- **Navrhněte varianty pro optimalizaci daňových povinností fyzické osoby.**

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

DĚRGEL, Martin. Řešené otázky ke zdanění fyzických osob 2014. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, 236 s. ISBN 978-80-7478-600-6.
KLIMEŠOVÁ, Ludmila. Daňová optimalizace, 1. vydání. Praha: Ústav práva a právní vědy, o.p.s. 2014, 248 s. ISBN 978-80-87974-06-3.
ŠEVIC, Željko. Local public finance in Central and Eastern Europe, 1st edition. Cheltenham: Edward Elgar, c2008, 490 s. ISBN 978-1-84376-658-2.
VANČUROVÁ, Alena. Zdanění osobních příjmů, 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013, 428 s. ISBN 978-80-7478-388-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Luďka Svorová**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2016**

Ve Zlíně dne 15. února 2016

L.S.

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Miloš Král', CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16.5.2016

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na optimalizaci daňové povinnosti fyzické osoby - individuálního podnikatele. Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou část.

V teoretické části jsou definovány základní daňové pojmy týkající se daně z příjmů fyzických osob, daňová soustava v České republice a výpočet daňové povinnosti u fyzické osoby. Praktická část zpracovává různé způsoby pro snížení daňového zatížení individuálního podnikatele, včetně snížení odvodů na sociálním a zdravotním pojištění. Z toho následně vyplývá doporučení a návrhy pro optimalizaci daňové povinnosti.

Klíčová slova: individuální podnikatel, daň z příjmů fyzických osob, optimalizace daňové povinnosti, cestovní výdaje, spolupracující osoba, zdravotní pojištění, sociální pojištění

ABSTRACT

This Bachelor's Thesis concentrates on optimization of tax liability of a natural person – an individual entrepreneur. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part defines basic tax terms related to a personal income tax, a tax system in the Czech Republic and calculation of tax liability as for a natural person. The practical part processes diverse methods of reduction of tax burden of the individual entrepreneur, including reduction of levies on social and health insurance. On the basis of this, a recommendation and suggestions for optimization of tax liability is created.

Keywords: Individual Entrepreneur, Personal Income Tax, Optimalization of Tax Lability, Travel Expenses, Cooperating Person, Health Insurance, Social Insurance

Poděkování

Děkuji mé vedoucí paní inženýrce Luďce Svorové za cenné a užitečné rady ohledně daňové problematiky a také pevné nervy při zpracování mé bakalářské práce.

Také děkuji své rodině za obrovskou podporu během celého mého studia.

OBSAH

ÚVOD **9**
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE **10**
I TEORETICKÁ ČÁST **11**
1 CHARAKTERISTIKA DANÍ **12**
1.1 ZÁKLADNÍ POJMY 12
1.1.1 Daň 12
1.1.2 Daňový subjekt 12
1.1.3 Zdaňovací období 12
1.1.4 Sazba daně 12
2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY **13**
2.1 PŘÍMÉ DANĚ 13
2.2 NEPŘÍMÉ DANĚ 14
3 PODNIKATEL **15**
3.1 PODMÍNKY PRO ZALOŽENÍ ŽIVNOSTI 15
3.2 DRUHY ŽIVNOSTÍ 16
3.3 REGISTRAČNÍ POVINNOSTI ŽIVNOSTNÍKA 16
3.4 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ 16
3.5 JEDNODUCHÉ ÚČETNICTVÍ 17
3.6 DAŇOVÁ EVIDENCE 17
4 PŘEDMĚT DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB **19**
4.1 PŘÍJMY, KTERÉ NEJSOU PŘEDMĚTEM DANĚ 19
4.2 OSVOBOZENÍ OD DANĚ 19
5 ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB **21**
5.1 PŘÍJMY ZE SAMOSTATNÉ ČINNOSTI PODLE § 7 21
5.2 VÝDAJE PODLE § 7 21
5.2.1 Paušální výdaje 21
5.2.2 Daňově uznatelné a neuznatelné výdaje 22
5.2.3 Výdaje na automobil 22
5.3 ROZDĚLENÍ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ NA SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBY PODLE § 13 ZDP 23
6 ÚPRAVA ZÁKLADU DANĚ **25**
6.1 NEZDANITELNÉ ČÁSTI ZÁKLADU DANĚ U FYZICKÝCH OSOB § 15 25
6.2 ODČITATELNÉ POLOŽKY OD ZÁKLADU DANĚ U FYZICKÉ OSOBY § 34 26
7 SAZBA DANĚ A JEJÍ VÝPOČET **27**
8 SLEVY NA DANI U FYZICKÝCH OSOB **28**
8.1.1 Sleva na poplatníka 28
8.1.2 Sleva na dítě 28
8.1.3 Sleva na manžela/manželku 29
8.1.4 Sleva na invaliditu 29
8.1.5 Sleva pro zdravotně postižené 29
8.1.6 Sleva na studenta 29
8.1.7 Sleva za umístění dítěte 30
9 VÝPOČET CELKOVÉ DAŇOVÉ POVINNOSTI **31**

10 POJISTNÉ PLNĚNÍ 32
10.1 SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ OSVČ 32
10.1.1 Poplatníci pojistného 32
10.1.2 Vyměřovací základ a sazba u sociálního pojištění 33
10.2 ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ OSVČ 33
10.2.1 Vyměřovací základ a sazba u zdravotního pojištění 33
II PRAKTICKÁ ČÁST 35
11 SEZNÁMENÍ S POPLATNÍKEM 36
12 VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE 37
13 UPLATNĚNÍ VÝDAJŮ NA AUTOMOBIL 40
13.1 REÁLNÉ UPLATNĚNÍ VÝDAJŮ 40
13.2 DALŠÍ MOŽNOSTI UPLATNĚNÍ VÝDAJŮ PŘI STÁVAJÍCÍM AUTOMOBILU 40
13.3 POŘÍZENÍ NOVÉHO AUTOMOBILU 43
14 SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA 47
14.1 SKUTEČNÉ DAŇOVÉ ZATÍŽENÍ 47
14.2 SPOLUPRACUJÍCÍ MANŽELKA 49
14.3 ROZDĚLENÍ PŘÍJMŮ NA DĚTI 51
14.4 ROZDĚLENÍ PŘÍJMŮ NA DÍTĚ A PRÁCE NA DOHODU O PROVEDENÍ PRÁCE 52
14.5 OBĚ DĚTI NA DOHODU O PROVEDENÍ PRÁCE 54
14.6 SROVNÁNÍ VŠECH VARIANT PŘI VYUŽITÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH OSOB 56
15 SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ 58
15.1 SHRNUTÍ 58
15.2 OPTIMALIZACE FORMOU CESTOVNÍCH VÝDAJŮ 58
15.3 OPTIMALIZACE VYUŽITÍ SPOLUPRACUJÍCÍCH OSOB 59
ZÁVĚR 61
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY 63
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 66
SEZNAM OBRÁZKŮ 67
SEZNAM TABULEK 68
SEZNAM PŘÍLOH 69

ÚVOD

Tématem bakalářské práce je optimalizace daňové povinnosti u fyzické osoby. Optimalizací se rozumí snížení daňového zatížení poplatníka. Dané téma se dotýká všech občanů České republiky, kteří mají zdanitelné příjmy. Avšak má bakalářská práce bude zejména zaměřena na fyzickou osobu - individuálního podnikatele.

Daně jsou obecně složitou problematikou. Navíc český daňový systém je jeden z nejsložitějších systémů v Evropě, a to zejména kvůli neustálým změnám, které vznikají nejen na začátku roku, ale také v jeho průběhu. Je tedy pro lidi, kteří s daněmi nepracují profesionálně, těžké všechny tyto změny zaznamenávat a umět s nimi správně pracovat.

Největší komplikovanosti daní jsou obsaženy v určení předmětu daně, v osvobozených příjmech od daně nebo rozlišení dílčích základů daně. Velkou roli také hrají výdaje, které se v posledních letech v zákonech jeví spíše jako případové studie. Za účelem prohloubení znalostí z oboru daní a daňové soustavy jsem si zvolila téma, které souvisí s problematikou daně z příjmů fyzických osob: „Optimalizace daňové povinnosti“.

V teoretické části nejdříve vymezím základní daňové pojmy týkající se problematiky daně z příjmů fyzických osob, dále budu charakterizovat daňovou soustavou v České republice a následně se budu zabývat předmětem daně, sestavením základu daně, způsob výpočtu daně a veškeré možné odpočty a slevy na daních. Ve své práci také zmíním sociální a zdravotní pojištění, které považuji za součást daňové zátěže. Následně vymezím, koho se pojištění týká a jaké povinnosti z něj pro poplatníky vyplývají. V celé teoretické části budu využívat zákonů s platným zněním pro rok 2016 a zabývat se aktualitami a změnami v daném roce.

V praktické části se budu zabývat individuálním podnikatelem, panem Janů a jeho možnou optimalizací daňového zatížení. Zaměřím se také na možnosti snížení dalších odvodů v domácnosti, tj. odvodů na sociálním a zdravotním pojištění. Od pana Janů jsem získala potřebné podklady ke zpracování práce z roku 2014, v tom případě se budu řídit platnými zákony pro daný rok. Pro možnou optimalizaci vymezím různé alternativy, které zajistí zejména snížení základu daně z příjmů fyzické osoby. Na konci praktické části posoudím všechny analyzované situace a vyberu nejvýhodnější variantu, kterou je možné snížení poplatníkova základu daně, popřípadě její využití v budoucnu.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem práce je navrhnout možné varianty pro legální snížení daňové povinnosti a dalších odvodů v celé domácnosti poplatníka. Budu vycházet ze získaných podkladů od živnostníka pana Miloše Janů.

V teoretické části představím daňové pojmy, které se budou objevovat v praktické části a kde s nimi budu pracovat.

V praktické části budu pracovat se zákony platnými pro rok 2014, jelikož získané podklady jsou z daného roku.

V praktické části nejdříve začnu s analýzou daně z příjmů poplatníka, následně se zaměřím na celkové daňové zatížení v domácnosti, včetně odvodů na sociální a zdravotní pojištění. K optimalizaci vypracuji několik alternativ, pomocí kterých lze snížit základ daně. Ze základu daně je počítána daňová povinnost a vyměřovací základ pro odvody na pojištění. Jelikož pan Janů často za svojí prací cestuje, tak se nejdříve zaměřím na možnou optimalizaci cestovních výdajů. Zpracuji dvě varianty, kdy v první budu pracovat se skutečnými cestovními výdaji a stávajícím automobilem a poté zkoumat, zda by bylo výhodné zakoupení nového automobilu a jak by se cestovní náklady změnily. Jako další alternativu pro snížení základu daně, uvedu způsob rozdělení příjmů a výdajů poplatníka na spolupracující osoby. Těmito spolupracujícími osobami jsou podle zákona osoby žijící ve společně hospodařící domácnosti s poplatníkem, v tomto případě manželka a dvě děti. Výši procent u rozdělených příjmů a výdajů budu určovat zejména podle vyměřovacích základů u sociálního pojištění, aby pro ně nevznikla povinnost na těchto odvodech. V poslední části zrekapituluji stávající daňové zatížení a porovnám se zkoumanými variantami. Na konci poplatníkovi doporučím nejvýhodnější způsoby pro budoucí snížení celkového zatížení domácnosti.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA DANÍ

1.1 Základní pojmy

1.1.1 Daň

„Daň je definována jako povinná, nenávratná, zákonem uložená platba do veřejného rozpočtu. Tato platba je charakteristická svojí neúčelovostí a neekvivalentností. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech, nebo je nepravidelná a platí se za určitých okolností.“ (Kubátová, 2015, s. 15-16)

Vančurová (2014, s. 10-11) ve své publikaci uvádí, že jsou daně určené ke hrazení veřejně poskytovaných služeb (např. obrana státu proti vnějšímu nepříteli). Daně nejdříve vedou do veřejného rozpočtu, odkud jsou poté rozdělovány na veřejné potřeby.

1.1.2 Daňový subjekt

Daňový subjekt dělíme na poplatníky a plátce. Všechny osoby jsou povinné daň odvádět a platit. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 11)

Podle Vančurové (2014, s. 14) je poplatníkem osoba, která daňové břemeno nese a tedy i ten, kdo daň odvádí. Plátce daně je na rozdíl od poplatníka jen osobou, která daň odvádí. Stát tuto osobu pověřuje výběrem daní, které odvádí za ostatní.

Daňovými subjekty jsou fyzické a právnické osoby. (Zákon č. 586/1992 Sb., § 1)

Fyzické osoby jsou poplatníky daně, pokud jsou daňovými rezidenty nebo nerezidenty České republiky. Daňovými rezidenty se rozumí osoby, které mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují. (Zákon č. 586/1992 Sb., § 2, odst. 1)

1.1.3 Zdaňovací období

V České republice bývá zdaňovacím obdobím dvanáct po sobě jdoucích kalendářních měsíců, tj. hospodářský nebo kalendářní rok. (Vančurová, 2014, s. 21)

Pro fyzické osoby je vždy zdaňovacím obdobím kalendářní rok, tj. období od 1. 1. do 31. 12. (Dvořáková, 2016, s. 33)

1.1.4 Sazba daně

Podle Ptáčkové Mísařové a Otavové (2015, s. 13) je sazbou daně algoritmus, kterým se ze základu daně vypočítá daňová povinnost.

2 DAŇOVÝ SYSTÉM ČESKÉ REPUBLIKY

Daňová soustava je souhrn všech daní, které v daném státě existují. Dělí se na přímé a nepřímé daně.

Soustava zajišťuje plnění jednotlivých funkcí, aby zajistila splnění požadavků, které jsou na ni ze strany ekonomické teorie kladeny. Mezi tyto požadavky zejména patří:

- zajišťování efektivního zdanění, tj. aby vznikly co nejmenší náklady a především aby nepůsobily negativně na chování jednotlivců (např. aby zdanění nebránilo investicím),
- jednoduchost, tj. aby daňové předpisy byly pochopitelné pro každého,
- dostatečná pružnost a stabilita, tj. aby zvládala reagovat na vývoj ekonomiky. (Klimešová, 2014, s. 19)

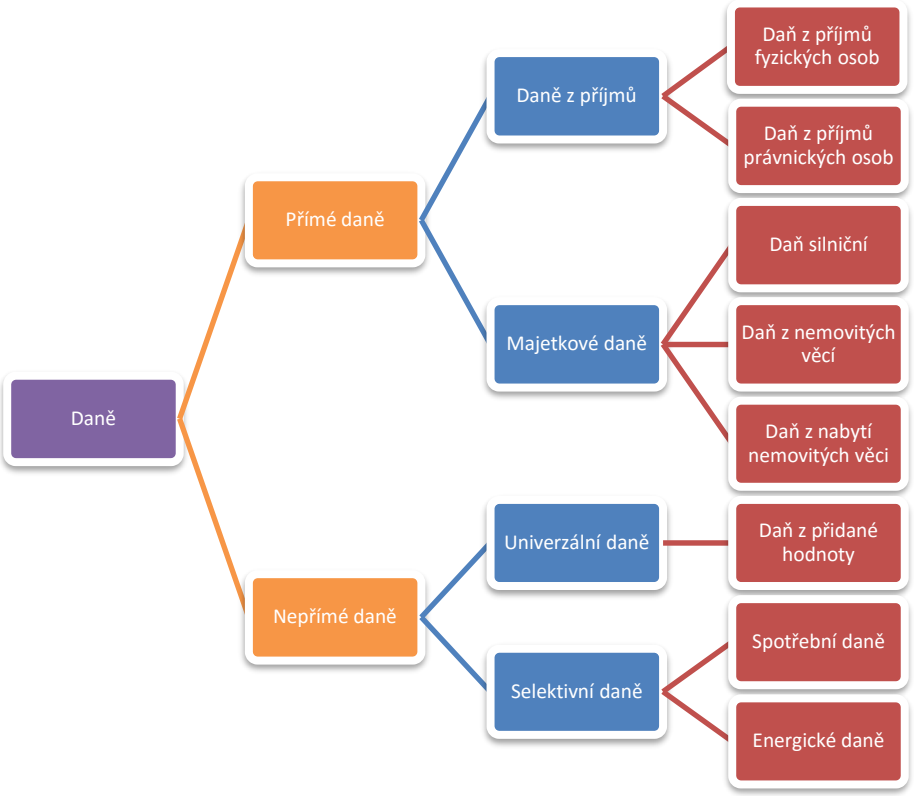

Obr. 1 *Daňová soustava ČR (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 13)*

2.1 Přímé daně

Přímá daň je zákonem stanovená povinná platba do státního rozpočtu. Přímá daň se liší od nepřímé daně tím, že poplatník a plátce je jedna a táž osoba. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 13)

Řadíme zde daně z příjmů, které zahrnují daně z příjmů fyzických a právnických osob, a majetkové daně, které se skládají z daně silniční, daně z nemovitých věcí a daně z nabytí nemovitých věcí. (Jurčík, 2015, s. 12)

Nejvýznamnější přímou daní jsou samozřejmě daň z příjmů fyzických a právnických osob. (Ševic, 2008, s. 145)

2.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou odlišné od přímých tím, že plátce daně odvádí daně za poplatníka, od kterého dříve daň vybral formou přirážky k ceně zboží. Nepřímé daně jsou tedy zahrnuty v ceně zboží a služeb placené poplatníkem při jeho koupi. Dá se říct, že jsou tyto daně spravedlivější než přímé daně, protože za ně každý občan platí stejnou částku. Můžou také vést k jednorázovému zvyšování cen a krátkodobě i k vyšší inflaci. (Jurčík, 2015, s. 13)

Ševic (2008, s. 145) uvádí, že nejvýznamnější nepřímou daní je daň z přidané hodnoty. Ostatními nepřímými daněmi jsou spotřební daně a energické daně.

3 PODNIKATEL

Podnikatelem je podle § 420 Nového občanského zákoníku č. 89/2014 Sb., každá osoba, která: „samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.!

Dále se za podnikatele podle § 421 Nového občanského zákoníku č. 89/2014 Sb., považuje:

a) „osoba zapsaná v obchodním rejstříku,
b) osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.“

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob uvádí, že pro fyzické osoby není povinností registrace do obchodního rejstříku. Do rejstříku se registrují buď dobrovolně, nebo pokud jsou uvedeny v § 43 Zákona o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a podnikají na území České republiky.

Podle § 7 odst. 2, písm. c) ZDP č. 586/1992 Sb. se podnikatelem dále rozumí osoba, která má příjem z výkonu nezávislého povolání.

3.1 Podmínky pro založení živnosti

„Všeobecnými podmínkami provozování živnosti fyzickými osobami, pokud tento zákon nestanoví jinak, jsou:

a) plná svéprávnost, kterou lze nahradit přivolením soudu k souhlasu zákonného zástupce nezletilého k samostatnému provozování podnikatelské činnosti,

b) bezúhonnost.“ (Zákon č. 455/1991 Sb., § 6, odst. 1)

V případě, kdy fyzická osoba nedosáhla zletilosti nebo není odpovědná k právním úkonům, má podle § 11 Živnostenského zákonu č. 455/1991 Sb., právo na svého odpovědného zástupce, kterého zvolí jeho zákonný zástupce. Odpovědný zástupce poté odpovídá za provoz živnosti a dodržování živnostenských předpisů.

Dalšími podmínkami pro založení živnosti mohou být zvláštní podmínky. „Zvláštními podmínkami provozování živnosti jsou odborná nebo jiná způsobilost, pokud je tento zákon nebo zvláštní předpisy vyžadují.“ (Zákon č. 455/1991 Sb., § 7, odst. 1)

3.2 Druhy živností

Živnosti se dělí do dvou hlavních skupin, a to na živnosti ohlašovací a koncesované. Toto rozdělení se odlišuje podle podmínek pro získání daného živnostenského oprávnění. (Zákon. č.. 455/1991 Sb., § 9)

3.3 Registrační povinnosti živnostníka

Pokud je pro podnikání fyzické osoby nezbytně nutné založení živnosti, musí zvolenou živnost nahlásit a registrovat na živnostenském úřadě. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 15)

Po přihlášení živnosti jsou nezbytné registrace i na dalších institucích:

- ČSSZ, ZP: nejpozději do 8. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci založení živnosti,
- Finanční úřad: do 15 dnů ode dne založení živnosti.

Živnostník může využít, pro všechny potřebné registrace, Jednotný registrační formulář. Formulář je možné použít i během podnikání, při změnách nebo při ukončení podnikání. JRF lze vyplnit a podat na příslušném Živnostenském úřadě nebo prostřednictvím tzv. Czech POINT, kterými jsou např. notáři nebo krajské a určené obecní úřady. (Jednotný registrační formulář, © 2005)

Za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání se platí správní poplatek 1000,- a 500,- při ohlášení další živnosti. (Zákon č. 634/2004 Sb.)

3.4 Vedení účetnictví

Účetními jednotkami podle § 2 Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví jsou osoby, které: „vedou účetnictví v plném rozsahu, nebo ve zjednodušeném rozsahu, účtují podvojnými zápisy o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků včetně dluhů a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření.“

Vedení účetnictví lze evidovat jako „podvojné účetnictví“, nebo od roku 2016 i jako jednoduché účetnictví. (Pilátová, 2015, s. 12)

Fyzická osoba je účetní jednotkou podle § 1 Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví v těchto případech:

- pokud je zapsaná v obchodním rejstříku,

- jejíž obrat v rámci podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně přecházející kalendářní rok 25 000 000 Kč,
- kdy se dobrovolně rozhodla vést účetnictví,
- je zahraniční osobou podnikající nebo vykonávající jinou činnost na území České republiky,
- je povinna vést účetnictví podle zvláštního právního předpisu.

3.5 Jednoduché účetnictví

Od roku 2016 si při vzniku nebo zahájení činnosti můžou některé právnické osoby nově zvolit metodu vedení jednoduchého účetnictví. Mezi tyto jednotky patří např. spolek, odborová organizace, církve a náboženské společnosti. Z toho vyplívá, že podnikatelé možnost vedení jednoduchého účetnictví využívat nemůžou. Kritéria pro využití jednoduchého účetnictví je splnění následujících podmínek: nesmí být plátce DPH, celkové příjmy za účetní období nesmí přesáhnout částku 3 000 000 Kč a celkový majetek nepřesáhne hodnotu 3 000 000 Kč. (Pilátová, 2016, s. 22)

O jednoduchém účetnictví pojednává § 13b Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Zákon pojednává o povinnostech, které představují vedení peněžního deníku, knihy pohledávek a závazků a pomocné knihy o ostatních složkách majetku. Účetní jednotky také sestavují přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích, obdobě jako je to u daňové evidence. (Zákon č. 563/1991 Sb., § 13b)

3.6 Daňová evidence

Daňová evidence slouží pro zajištění základu daně z příjmů. Je upravena § 7b zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Podnikatel si může zvolit vedení daňové evidence za předpokladu, že nesplňuje kritéria pro povinnost vedení účetnictví. Daňová evidence zachycuje pouze peněžní toky, které souvisejí s podnikáním. (Dušek, Sedláček, 2016, s. 9 - 10)

Daňová evidence obsahuje záznamy o příjmech a výdajích, majetku a dluzích. Je tedy povinností, aby její dokumentace obsahovala:

a) záznamy o příjmech a výdajích vynaložených za účelem dosažení zisku v časovém sledu,
b) karty dlouhodobého hmotného majetku, který lze odepisovat,

c) evidenci rezerv pro budoucí použití na opravu dlouhodobého majetku,
d) knihu pohledávek a závazků ve zdaňovacím období,
e) mzdové listy, pokud jsou vypláceny mzdy. (Dušek, Sedláček, 2016, s. 10)

4 PŘEDMĚT DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Předmět daně z příjmů fyzických osob vymezuje § 3 ZDP. Jsou zde zahrnuty veškeré příjmy poplatníka, které můžou být peněžní, nepeněžní (naturální) i dosažené směnou. (Vančurová, 2013, s. 76)

Od veškerých příjmů poplatníka je potřeba odečíst příjmy, které nejsou předmětem daně a následně očistit o příjmy, které jsou příjmy osvobozenými. Veškeré zbylé příjmy jsou zahrnované do základu daně. (Vančurová, 2013, s. 96)

Stanovení těchto příjmů můžeme vidět v následující tabulce:

Tab. 1 *Stanovení příjmů poplatníka*
(vlastní zpracování)

Veškeré příjmy poplatníka:
- příjmy, které nejsou předmětem daně
= příjmy podléhající dani
- osvobozené příjmy
= příjmy zahrnované do základu daně

4.1 Příjmy, které nejsou předmětem daně

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v § 3 odst. 4 ustanovuje příjmy, které nejsou předmětem daně, např.:

- „příjmy z rozšíření rozsahu nebo vypořádání společného jmění manželů,
- příjem plynoucí poplatníkovi, který vypomáhá s domácími pracemi v zahraničí, a to za stravu a ubytování, jde-li o příjem k uspokojování základních sociální, kulturních nebo vzdělávacích potřeb (au-pair),
- úvěry nebo zápůjčky s výjimkou příjmu plynoucího poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, z eskontního úvěru ze směnky, kterou je hrazena pohledávka,
- částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny podle zvláštních právních předpisů.“

4.2 Osvobození od daně

Osvobozením od daně se rozumí určitá část příjmů, které jsou předmětem daně, ale nezahrnují se do základu daně. Nebude z nich tudíž zaplacena daň. Příjmy mohou být osvobozené v plné výši, při splnění stanovených podmínek, nebo pouze v částečné výši. (Boněk, 2001, s. 234)

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, dle § 4 uvádí, že od daně jsou osvobozeny např. tyto příjmy:

a) „příjem z prodeje rodinného domu nebo jednotky, která nezahrnuje bytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně 2 roky před prodejem,
b) příjem z prodeje hmotné věci s výjimkou příjmu z prodeje cenného papíru; motorového vozidla, letadla nebo lodě, nepřesahuje-li doba mezi nabytím a prodejem dobu 1 roku; movitá věc, která byla vyřazena v období delším než 5 let z obchodního majetku,
c) příjem v podobě stipendia ze státního rozpočtu; podpory nebo příspěvku z prostředků fundace nebo spolku,
d) dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, kraje, státního fondu.“

5 ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Základ daně tvoří zdanitelné příjmy snížené o výdaje, které byly uznány za výdaje daňově účinné. (Vančurová, 2013, s. 97)

5.1 Příjmy ze samostatné činnosti podle § 7

„Příjmem ze samostatné činnosti je příjem

a) ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství;

b) příjem ze živnostenského podnikání;

c) příjem z jiného podnikání, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění;

d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.“ (Zákon č. 586/1992 Sb.,§ 7, odst. 1)

5.2 Výdaje podle § 7

Poplatník má možnost uplatnit skutečně prokazatelné výdaje vykázané v účetnictví či daňové evidenci, nebo může využít uplatnění výdajů procentní částkou z jeho příjmů. (ČESKO, 2015, s. 27)

5.2.1 Paušální výdaje

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, podle § 7 odst. 7 uvádí: „Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, může uplatit výdaje ve výši:

a) 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč,
b) 60 % z příjmů z živnostenského podnikání; nejvýše lze uplatnit výdaje do částky 1 200 000 Kč,
c) 40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odst. 1 písm. d) ZDP s výjimkou příjmů podle odst. 6; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč,
d) 30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč.“

Pokud si podnikatel zvolí metodu paušálních výdajů, nelze již zpátky přejít na uplatňování skutečných výdajů v daném zdaňovacím období. (Dušek, Sedláček, 2016, s. 23)

Podle Pilátové (2014, s. 29) musí poplatník vést při používání paušálních výdajů záznamy o příjmech a evidenci pohledávek, vzniklých v souvislosti se samostatnou výdělečnou činností.

5.2.2 Daňově uznatelné a neuznatelné výdaje

Daňově uznatelné náklady jsou vymezeny v § 24, odst. 1 Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů: „Výdaje (náklady) vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů se pro zjištění základu daně odečtou ve výši prokázané poplatníkem a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy. Ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů nelze uplatnit výdaje, které již byly v předchozích zdaňovacích obdobích ve výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatněny."

Mezi tyto náklady podle § 24, odst. 2 ZDP č. 586/1992 Sb. patří např. výdaje na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví, výdaje na pracovní cesty, výdaje na provoz vlastního zařízení k ochraně životního prostředí podle zvláštních předpisů.

Pro uznání nákladů u podvojného účetnictví je rozhodné správné zaúčtování nákladů. Povinnost, aby dané náklady byly nejen zaúčtované, ale některé i zaplacené, je přímo stanovena v Zákoně o daních z příjmů. U daňové evidence je však povinností tento výdaj zaplatit. (Hnátek, 2016, s. 11-12)

5.2.3 Výdaje na automobil

Výše výdajů na automobil se rozlišuje podle toho, zda se jedná o vozidlo zařazené do obchodního majetku nebo soukromé vozidlo, které v majetku zařazeno není. (Dušek, Sedláček, 2016, s. 80)

Je-li vozidlo užívané k podnikání zařazeno v obchodním majetku podnikatele, výdaje lze uplatnit pomocí skutečně doložených dokladů o nákupu PHM, kde je nutností zaznamenávání ujetých kilometrů do knihy jízd, nebo paušálním výdajem na dopravu. U obou možností můžou být uplatněny výdaje za opravu automobilu, dálniční známky, odpisy, pojištění apod.

V případě, kdy podnikatel používá soukromé vozidlo k podnikání a není tedy zařazeno do obchodního majetku, lze využít cestovní výdaje pomocí základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty, nebo uplatnění krácených paušálních výdajů na dopravu. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 71)

Základní náhrada

Dušek, Sedláček (2016, s. 81) uvádí, že „základní náhrada se stanoví jako součin sazby základní náhrady a počtu ujetých kilometrů. Výši sazby základní náhrady upravuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí pro daný rok.

Sazba základní náhrady pro osobní automobil činí pro rok 2016 3,80 Kč/km.

Náhrada za spotřebu pohonných hmot

„Náhrada pro spotřebované pohonné hmoty se určí podle rovnice:

(Průměrná spotřeba PHM*ujeté km*cena PHM)/100.“

Průměrnou spotřebu PHM vozidla získáme aritmetickým průměrem všech hodnot o spotřebě pohonných hmot uvedených v technickém průkaze automobilu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí pro náhradu za spotřebované pohonné hmoty uvádí ve své vyhlášce č. 385/2015 Sb., průměrnou cenu za 1 litr v daném roce. Tyto hodnoty se můžou v průběhu roku měnit. Průměrná cena se rozlišuje podle druhu pohonné hmoty spotřebovávané daným vozidlem. (Dušek, Sedláček, 2016, s. 81-82)

Paušální výdaje na dopravu

Zákon o dani z příjmů dle § 24 odst. 2 písm. zt vymezuje, že paušální výdaj lze uplatit ve výši 5 000 Kč za měsíc na jedno motorové vozidlo, za podmínky, že podnikatel vozidlo využívá pouze pro účely dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Nesmí být také přenecháno jiné osobě. V případě, že bylo využito základní náhrady, náhrady za spotřebu pohonných hmot nebo skutečně prokazatelných výdajů za PHM, není možné využít paušálního výdaje na dopravu. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 72)

Používá-li poplatník motorové vozidlo i k soukromým účelům, lze na takové motorové vozidlo uplatnit pouze 80 % této částky, tj. 4 000 Kč měsíčně. (Zákon č. 586/1992 Sb., § 24, odst. 2, písm. zt)

5.3 Rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby podle § 13 ZDP

Zákon o dani z příjmů § 13 umožňuje poplatníkovi rozdělit jeho dosažené příjmy a výdaje dle § 7 na osoby žijící ve společně hospodařící domácnosti, nejčastěji na manžela (manželku) nebo děti. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 63)

Rozdělené příjmy a výdaje na manžela (manželku) nesmí přesáhnout výši 50 % příjmů a výdajů ze samostatné činnosti poplatníka a zároveň nesmí rozdělovaná částka překročit 540 000 Kč při spolupráci za celé zdaňovací období, 45 000 Kč za každý započatý měsíc. (Dvořáková, 2016, s. 252)

Maximální výše rozdělených příjmů a výdajů dle § 7 na ostatní spolupracující osoby může dosáhnout v úhrnu 30 %, tedy 180 000 Kč při spolupráci za celé zdaňovací období, nebo 15 000 Kč za každý započatý měsíc. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 63)

Možnost spolupracující osoby nemůže využít poplatník, který pro stanovení daně uplatňuje paušální částku podle § 7a ZDP. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 63)

Je nutné upozornit, že na děti je možné rozdělit příjmy a výdaje až po skončení jejich povinné školní docházky. Dále není možné využít daňového zvýhodnění podle § 35c a 35d ZPD u dětí, na které jsou příjmy a výdaje rozděleny a uplatnění slevy na manžela či manželku, pokud jsou spolupracující osobou. (Dvořáková, 2016, s. 252)

6 ÚPRAVA ZÁKLADU DANĚ

6.1 Nezdanitelné části základu daně u fyzických osob § 15

Nezdanitelné části ZD se řídí § 15 Zákona o dani z příjmů. Při splnění podmínek pro jejich uplatnění slouží ke snížení základu daně. Mezi nezdanitelné položky fyzických osob patří:

a) bezúplatné plnění (dary) – je nutné, aby dar byl poskytnut na účely vymezené zákonem (kultura, školství, sociální účely, apod.). Hodnota daru musí představovat minimální výši 2 % ze základu daně nebo alespoň 1000 Kč. Hodnota 1000 Kč se sčítá za rok. Maximální hodnota darů může být 15 % ze ZD. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 40)
b) Úroky z hypotečního úvěru nebo z úvěru ze stavebního spoření – patří sem zaplacené úroky z úvěru ze stavebního spoření nebo z hypotečních úvěrů na financování bytových potřeb. Maximální úhrnná částka ze všech úvěrů, za kterou lze snížit základ daně, činí 300 000 Kč ročně a 25 000 Kč každý měsíc. (Kučerová, 2016, s. 58)
c) Penzijní připojištění se státním příspěvkem – toto připojištění mohou uplatnit poplatníci, kteří uzavřeli smlouvu s penzijním fondem. Po odečtu 12 000 Kč státního příspěvku, si může poplatník uplatnit maximální částku 12 000 Kč. Uplatnit příspěvky lze za předpokladu, že výplata plnění byla sjednána až po 60 kalendářních měsících a bude vyplacena nejdříve v roce dosažení 60 let věku. Při zrušení smlouvy je od roku 2015 zavedena desetiletá lhůta pro dodanění. (Kučerová, 2016, s. 59)
   „Při předčasném zániku pojištění má poplatník povinnost odpočty od základu daně zohledněné do doby zániku pojištění sečíst a za rok, ve kterém došlo k zániku pojištění, tento součet přiznat jako příjem § 10 ZDP.“ (Lošťák, Pelech, 2016, s. 119)
d) Příspěvky na životní pojištění – pojistné je možno uplatit za podmínek jako u penzijního připojištění a to: kdy byla sjednaná výplata až po 60 kalendářních měsících a nejdříve v roce dosažení 60 let věku. U pojistných smluv s pevně sjednanou částkou platí navíc podmínka, že tady musí být stanovena částka minimálně 40 000 Kč na dobu 5 až 15 let, nad 15 let potom minimální částka 70 000 Kč. Maximální částka, kterou lze odečíst, činní 12 000Kč. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 40)
e) Odborové příspěvky – ZD lze snížit o zaplacené odborné příspěvky až do výše 1,5 % zdanitelných příjmů § 6, maximálně 3 000 Kč za zdaňovací období. (Kučerová, 2016, s. 60)

f) Úhrada za zkoušky ověřující další vzdělávání – jedná se o zkoušky podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů. Výdaje může poplatník uplatnit za předpokladu, že nebyly hrazeny zaměstnavatelem a nebyly uplatněny podle § 24 ZDP u poplatníků s příjmy podle § 7 ZDP. Maximální částka pro uplatnění je 10 000 Kč, u poplatníků se zdravotním postižením 13 000 Kč a u poplatníků s těžším zdravotním postižením potom částka 15 000 Kč. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 40)

g) Odběr krve – lze odečíst za předpokladu, že dárci nebyla poskytnuta finanční náhrada cestovních výdajů spojených s odběrem krve. Hodnota jednoho odběru krve je 2 000 Kč, hodnota odběru orgánu žijícího dárce je ve výši 20 000 Kč. (Dvořáková, 2016, s. 111)

6.2 Odčitatelné položky od základu daně u fyzické osoby § 34

O položkách odčitatelných od základu daně pojednává § 34 ZDP. Součástí odčitatelných položek jsou daňová ztráta, odpočet na podporu výzkumu a vývoje a podpora odborného vzdělávání.

Daňovou ztrátou se rozumí rozdíl, kdy výdaje přesáhnou příjmy uvedené v § 7 a § 9 ZDP ve zdaňovacím období. „Je možno odečíst daňovou ztrátu vzniklou a vyměřenou za předchozí zdaňovací období nebo její část (podle podmínek § 38n ZDP). Odečíst ztrátu lze nejdéle v pěti zdaňovacích období následujících po období, kdy se ztráta vyměřuje. Odečet daňové ztráty nesmí být vyšší než částka ZD uvedená v daňovém přiznání.“ Daňová ztráta se netýká příjmů dle § 6 ZDP. (Dvořáková, 2016, s. 130)

Výdaje na výzkum a vývoj se rozumí výdaje vynaložené na realizaci projektů výzkumu a vývoje a jsou současně výdaji na dosažení a zajištění příjmů. Je nezbytné, aby byly evidovány odděleně. Pokud poplatník tyto výdaje neuplatní v roce, kdy mu na ně vznikl nárok, může je uplatnit nejpozději ve třetím období následujícím po období, kdy tento nárok vznikl. (Dvořáková, 2016, s. 135-137)

Položka na podporu odborného vzdělávání zahrnuje praktické vyučování ve středním nebo vyšším odborném vzdělávání, odborné praxe nebo části akreditovaného studijního programu vysoké školy uskutečňované na pracovišti osoby, která má oprávnění k této činnosti. (Dvořáková, 2016, s. 137-138)

7 SAZBA DANĚ A JEJÍ VÝPOČET

„Daň ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně (§ 15) a o odčitatelné položky od základu daně (§ 34) zaokrouhleného na celá sta Kč dolů činí 15 %.“ (Zákon č. 586/1992 Sb.,§ 16)

V § 16a ZDP je uvedeno solidární zvýšení daně, které se zaobírá zdaněním příjmů občanů s nadstandardními příjmy. „Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi součtem příjmů zahrnovaných do DZD podle § 6 a DZD podle § 7 v příslušném zdaňovacím období a 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona upravujícího pojistné na sociální zabezpečení.“

Výpočet daně je uveden v tabulce:

Tab. 2 *Stanovení daně*

(Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 39)

Základ daně
- Nezdanitelné částky (§15)
- Odčitatelné položky (§ 34)
Základ daně
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů
x sazba daně (§ 16, 16a)
Daň

8 SLEVY NA DANI U FYZICKÝCH OSOB

Slevy na dani se odečítají od vypočtené daně. Slevy můžeme rozdělit do dvou skupin – standardní sociální slevy a slevy na zaměstnance se zdravotním postižením.

Pro uplatnění standardních sociálních slev je nutné splnění podmínek uvedených v zákoně. Slevy je možné dále dělit na slevy, co uplatňuje poplatník sám na sebe a slevy na vyživované osoby, které poplatník uplatňuje na osoby žijící ve společné domácnosti - manželka a studující děti. (Vančurová, 2013, s. 322-324)

8.1.1 Sleva na poplatníka

Sleva na poplatníka je uvedena v § 35ba ZDP a činí pro rok 2016 měsíční částku ve výši 2070 Kč a roční 24 840 Kč. (Zákon č. 586/1992 Sb.,§ 35ba)

8.1.2 Sleva na dítě

Daňové zvýhodnění (neboli „sleva na dítě“) je vymezeno v § 35c ZDP a lze jej využít za předpokladu, kdy: „Vyživované dítě žijící ve společné domácnosti s poplatníkem na území členského státu Evropské unie, Norska nebo Islandu, nejde o spolupracující osobu podle § 13 ZDP a poplatník neuplatňuje slevu na dani podle § 35a nebo § 35b ZDP (tj. z titulu investičních pobídek).“

Podle Dvořákové (2016, s. 153) při uplatňování daňového zvýhodnění, musí být dítě nezletilé, nebo zletilé až do dovršení věku 26 let, pokud nepobírá invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Jedná-li se o dítě zletilé, musí se soustavně připravovat na budoucí povolání. Daňového zvýhodnění může být využito i v době, kdy se dítě nemůže připravovat na budoucí povolání nebo není schopno vykonávat výdělečnou činnost z důvodu nemoci, úrazu nebo dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Daňové zvýhodnění je od roku 2016 odstupňováno podle počtu dětí. Do té doby bylo daňové zvýhodnění pro všechny děti ve stejné částce. (Dvořáková, 2016, s. 153)

Pro rok 2016 činí sleva na první dítě 13 404 Kč, na druhé 15 804 Kč a na třetí a každé další dítě 17 004 Kč ročně. (Zákon č. 586/1992 Sb., § 35c)

Vyjde-li poplatníkovi nárok na daňové zvýhodnění vyšší než daňová povinnost, jedná se o daňový bonus. Poplatník si může bonus uplatnit, pokud činí alespoň 100 Kč a maximálně 60 300 Kč ročně. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 42)

Dále musí mít poplatník příjmy podle § 6, 7, 8 nebo 9 alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy pro možnost uplatnění daňového bonusu. (Zákon č. 586/1992 Sb., § 35c, odst. 4)

8.1.3 Sleva na manžela/manželku

Slevu na manžela nebo manželku si může poplatník uplatit, pokud spolu manželé žijí ve společně hospodařící domácnosti, manžel/manželka nemá vlastní příjmy, které přesahující za zdaňovací období hodnotu 68 000 Kč a není spolupracující osobou. (Děrgel, 2014, s. 17)

Do vlastních příjmů manželky se podle Zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů nezahrnují např.: „dávky státní sociální podpory, dávky pomoci v nouzi, příspěvek na péči, státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření a stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání.“ Při splnění stanovených podmínek si může uplatit slevu ve výši 24 840 Kč ročně.

Pokud poplatník využívá paušální výdaje u příjmů § 7 a § 9, je nutné prověřit poměr těchto DZD k celkovému ZD. Pokud je součet DZD § 7 a § 9 vyšší než 50 % celkového ZD, potom tuto slevu nemůže uplatnit. (Dvořáková, 2016, s. 148)

8.1.4 Sleva na invaliditu

„Základní sleva na invaliditu je ve výši 2 520 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně. Rozšířená sleva na invaliditu je ve výši 5 040 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně.“ (Zákon č. 586/1992 Sb., 2016, § 35ba, odst. 2, písm. c)

8.1.5 Sleva pro zdravotně postižené

Osobám, které jsou zdravotně znevýhodněnými poplatníky, při držení průkazu ZTP/P, mají nárok na další slevu ve výši 16 140 Kč ročně. (Dvořáková, 2016, s. 149)

8.1.6 Sleva na studenta

Na tuto slevu mají nárok poplatníci, kteří se soustavně připravují na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem a to až do dovršení věku 26 let, nebo v doktorském studijním programu 28 let. (Dvořáková, 2016, s. 150)

Za soustavnou přípravu studiem na budoucí povolání se považuje studium na středních a vysokých škola v České republice, teoretická a praktická příprava pro zaměstnání pro osoby

se zdravotním postižením, studium na středních nebo vysokých školách v cizině. (Dvořáková, 2016, s. 150)

Výše slevy na studenta je ročně 4 020 Kč a 335 Kč měsíčně. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 42)

8.1.7 Sleva za umístění dítěte

Sleva za umístění dítěte byla zavedena v roce 2014. Sleva platí pro děti předškolního věku, které jsou umístěny do jakéhokoliv zařízení zabývající se pravidelnou péčí o dítě, např. dětská skupina, mateřská školka, lesní školka. Jedná se o výdaje vynaložené za umístění dítěte. Nepatří zde výdaje za stravné. Podmínkou je, že si částky nemůže poplatník uplatňovat jako daňový výdaj. Výdaje lze uplatnit do výše minimální mzdy stanovenou pro daný rok, v roce 2016 do částky 9 900 Kč. (Kučerová, 2016, s. 62)

9 VÝPOČET CELKOVÉ DAŇOVÉ POVINNOSTI

Od zaokrouhleného základu daně na celé stokoruny dolů, se vypočítá daň ve výši 15 %. Pokud má poplatník nárok na slevy podle § 35, 35a, 35b, 35ba, 35bb, může je od vypočítané daně odečíst a tím získá daň po slevě. Vyjde-li vypočtená daň záporná, bere se za to, že daňová povinnost pro poplatníka je nulová.

Fyzická osoba může mít však při splnění určených podmínek, také nárok na daňové zvýhodnění. Nastane-li situace, kdy vypočtená daňová povinnost je vyšší než daňové zvýhodnění, toto zvýhodnění od daně odečteme. Dále srovnáme vypočtenou daň s výší sražených záloh na dani za celý rok (pokud poplatníkovi plynou příjmy podle § 6). Pokud je částka sražených záloh vyšší než daňová povinnost, jedná se o přeplatek a má nárok na vrácení (činí-li částka více jak 50 Kč.), v opačném případě se jedná o nedoplatek a je poplatníkovou povinností tento nedoplatek uhradit. (Lošťák, Pelech, 2015, 95- 99)

Při situace, kdy je daňové zvýhodnění vyšší než vypočtená daň, se dostává poplatník do daňového bonusu. Roční bonus lze vyplatit, je-li jeho výše minimálně 100 Kč, maximálně 60 300 Kč. (Kučerová, 2016, s. 66)

Při vyplácení daňových bonusů během roku, se tyto bonusy se od zjištěného daňového bonusu nebo daňové povinnosti odečtou. (Lošťák, Pelech, 2015, 95- 99)

Tab. 3 *Stanovení daňové povinnosti*
(Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 39)

Dílčí základy daně = ZD
- Nezdanitelné částky (§ 15)
- Odčitatelné položky (§ 34)
Základ daně
Základ daně zaokrouhlený na stovky dolů
x sazba daně (§ 16)
Daň
- Slevy na dani (§ 35, 35a, 35b, 35ba, 35bb)
- Daňové zvýhodnění na vyživované dítě (§ 35c a § 35d)
Daňová povinnost /Daňový bonus
- již zaplacené daňové bonusy
- zaplacené zálohy na daň
Doplatek nebo přeplatek na dani

10 POJISTNÉ PLNĚNÍ

10.1 Sociální pojištění OSVČ

Česká správa sociálního zabezpečení, okresní správa sociálního zabezpečení a orgány státní správy v sociálním zabezpečení zajišťují v České republice výběr příspěvků na státní politiku zaměstnanosti, úkoly občanů a zaměstnavatelů při provádění sociálního zabezpečení a řízení ve věcech důchodového pojištění, pomoci v hmotné nouzi, sociální péče a ve věcech osob zdravotně znevýhodněných. (Zákon. 582/1991 Sb.,§ 3, odst. 3)

10.1.1 Poplatníci pojistného

Podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění § 9, odst. 2 se za OSVČ považuje osoba, která je starší 15 let, vykonává samostatnou výdělečnou činnosti nebo při ní spolupracuje. Je však rozhodující její výkon činnosti, nikoliv například vydání živnostenského listu.

„OSVČ platí pojistné:

- na důchodové pojištění,
- příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a
- dobrovolně nemocenské pojištění.“ (Zichová, 2008, s. 171)

Důchodové pojištění je svázáno s příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti. Pro OSVČ vykonávají hlavní činnost, je důchodové pojištění povinné. Nemocenské pojištění je dobrovolné, avšak odvody nemůžou být vyšší jak odvody na pojištění důchodové. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 27)

Důchodového pojištění se poplatník účastní pouze jednou a to i za předpokladu, že vykonává více činností. (Zichová, 2008, s. 172)

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění § 9 odst. 6 ustanovuje, že za vedlejší činnost se považuje činnost, kdy osoba samostatně výdělečně činná současně vykonává zaměstnání, má nárok na výplatu invalidního důchodu, má nárok na rodičovský příspěvek nebo příspěvek na mateřskou dovolenou nebo je nezaopatřeným dítětem.

Rozhodným obdobím u OSVČ je kalendářní rok. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 27)

10.1.2 Vyměřovací základ a sazba u sociálního pojištění

Podle Ptáčkové, Mísařové a Otavové (2015, s. 27) vyměřovací základ pro sociální pojištění se stanoví jako 50 % z DZD podle § 7 ZDP. Sazba pojistného činí 29,2 % z vyměřovacího základu.

ČSSZ na svých stránkách (ČSSZ informuje: Změny v pojištění OSVČ platné od 1. 1. 2016, © 1998-2016) uvádí minimální vyměřovací základ pro aktuální rok. Pro OSVČ vykonávající hlavní činnost činní částku 81 024 Kč. Pro OSVČ vykonávající vedlejší činnost platí: „rozhodná částka (daňový základ) zakládající účast na důchodovém pojištění OSVČ je částka 64 813 Kč. Minimální vyměřovací základ činí 32 412 Kč.“

Minimální vyměřovací základ pro účely sociálního pojištění je odvozen od průměrné mzdy, která pro rok 2016 činní 27 006 Kč. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 27) Průměrná mzda pro rok 2016 se vypočte jako součin koeficientu 1,0246 a průměrné mzdy roku 2014. (Průměrná mzda pro rok 2016, 2015)

V případě, kdy bude vypočtený vyměřovací základ u OSVČ, která vykonává svoji činnost jako hlavní výdělečnou činnost, nižší než minimální vyměřovací základ, je nutné platit pojistné ve výši minimálních měsíčních záloh, tj. 12*1972= 23 316 Kč. (Sociální pojištění OSVČ 2016, © 2011-2014)

10.2 Zdravotní pojištění OSVČ

„Zdravotní pojištění je ze zákona povinné pro všechny pojištěnce. Pojištěncem je každá osoba, která má na území České republiky trvalé bydliště bez ohledu na státní občanství a dále osoby, které nemají v ČR trvalé bydliště a jsou zaměstnanci zaměstnavatele se sídlem na území ČR.“ (Zichová, 2008, s. 185)

„OSVČ platí pojistné na zdravotní pojištění formou záloh na pojistné a případného doplatku pojistného. Zálohy není povinna platit OSVČ která je současně zaměstnancem, a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejích příjmů.“ (Červinka, 2016, s. 91-92)

10.2.1 Vyměřovací základ a sazba u zdravotního pojištění

Vyměřovací základ se bere jako 50 % z rozdílu příjmů a výdajů podle § 7 ZDP. Sazba pro OSVČ je ve výši 13,5 % z vyměřovacího základu. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 26).

Červinka (2016, s. 99) dále uvádí: „OSVČ jsou povinny platit měsíční zálohy na zdravotní pojištění ve výši 13,5 % z měsíčního vyměřovacího základu. Měsíčním vyměřovacím základem je částka, která z vyměřovacího základu za předchozí kalendářní rok připadá na jeden měsíc z těch měsíců, v nichž alespoň po část měsíce byla samostatná výdělečná činnost vykonávána.“

Minimální vyměřovací základ je odvozen od průměrné mzdy, totožně jako u sociálního pojištění. Minimální měsíční vyměřovací základ od 1. 1. 2016 činní částku 13 503 Kč, minimální měsíční záloha je 1 823 Kč. (Od ledna 2016 se mění zdravotní pojištění u všech skupin plátců, © 2015)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

11 SEZNÁMENÍ S POPLATNÍKEM

K vypracování mé bakalářské práce mi poskytl informace a potřebné podklady pan Miloš Janů. Pan Janů je individuální podnikatel, který svoji živnostenskou činnost vykonává jako elektrikář a revizní technik. Pro výkon obou činností má udělené potřebné licence a vydané živnostenské listy.

Svoji první živnost si založil v roce 1995, a to živnost vázanou - Montáž, opravy, údržba a revize vyhrazených elektrických zařízení. K této činnosti si v roce 1999 zřídil další živnost, živnost volnou - Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Od roku 1995 se také stal dobrovolně čtvrtletním plátcem DPH.

Pan Janů žije ve společně hospodařící domácnosti se svojí manželkou a dvěma dětma. Obě děti jsou studující, mají tedy manželé nárok na uplatnění daňového zvýhodnění. Daňové zvýhodnění si uplatňuje poplatník. Manželka je zaměstnaná a její příjmy za rok přesáhnou částku 68 000 Kč, poplatník tedy nemá nárok na uplatnění slevy na manželku. Žádné nezdanitelné části si od základu daně poplatník neodečítá.

S bakalářskou prací jsem začala již v minulém roce, a jelikož ještě nebyly vypracované přehledy o majetku a závazcích a daňové přiznání za rok 2015, zvolila jsem pro optimalizaci daňové povinnosti poplatníka rok 2014. Ve své práci budu pracovat a řídit se zákony platnými pro rok 2014.

12 VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE

Podnikatel není ze zákona povinen vést účetnictví, jelikož jeho roční obrat nepřesáhl limit 25 000 000 Kč a také není zapsán v obchodním rejstříku. Od začátku svého podnikání vede daňovou evidenci. Daňovou evidenci zaznamenává v účetním programu MRP - Univerzální účetní systém. Využívá skutečně vynaložené výdaje k dosažení a zajištění příjmů, nevyužívá tak možnosti uplatňování paušálních výdajů. V případě paušálu by mohl uplatňovat částku ve výši 60 % nebo 80 % z příjmů, protože část jeho podnikání spadá do řemeslné živnosti a část do živnostenského podnikání.

Z poskytnutých materiálů jsem vytvořila tabulky s přehledem o majetku a závazcích a přehledy o příjmech a výdajích z roku 2014.

Tab. 4 *Přehled o majetku a závazcích (vlastní zpracování)*

Přehled o majetku a závazcích 2014		
(v Kč)	**Na začátku období**	**Na konci období**
Dlouhodobý majetek	0	0
Peněžní prostředky v hotovosti	13915	18474
Peněžní prostředky na bankovních účtech	0	0
Zásoby	14397	17649
Pohledávky	0	13874
Závazky	47547	18202
Rezervy	0	0
Mzdy	0	0

Přehled o majetku a závazcích vykazuje, že poplatník ve svém obchodním majetku nemá vložený žádný dlouhodobý majetek. Ovšem jelikož svoji práci vykonává ve více městech, k cestování za prací využívá svůj soukromý automobil. Vozidlo vlastní od roku 2009. Z přehledu také vyplývá, že peněžní prostředky drží převážně v hotovosti. Mezi zásoby řadí materiál a pomůcky, které jsou zapotřebí k výkonu u jeho činnosti. Materiál je ihned spotřebováván. Pohledávky na konci roku představují částku 13 874 Kč a závazky hodnotu 18 202 Kč. Je zřejmé, že má více závazků než pohledávek, avšak hodnoty jsou téměř srovnatelné.

Tab. 5 *Přehled o příjmech*
(vlastní zpracování)

Přehled o příjmech	
Prodej zboží, výrobků a služeb	677 659
Ostatní zdanitelné příjmy	1 575
Zdanitelné příjmy celkem	*679 234*
Ostatní příjmy	922 487
Příjmy celkem	**1 601 721**

Nejvyšší položku v přehledu o příjmech vykazuje položka prodej zboží, výrobků a služeb. Jedná se většinou o prodej služeb, které jsou vykonávány formou elektrických instalací a provádění revizí elektro spotřebičů a nářadí. Další zdanitelnou položku představují ostatní zdanitelné příjmy. Do těchto příjmů jsou zahrnuty úroky z bankovního účtu, který je zřízen k podnikatelské činnosti.

Tab. 6 *Přehled o výdajích*
(vlastní zpracování)

Přehled o výdajích	
Nákup materiálu a zboží	264 279
Mzdy	0
Provozní režie	254 551
Odpisy	0
Odčitatelné výdaje celkem	*518 830*
Ostatní výdaje	1 065 871
Výdaje celkem	**1 584 701**

Nejvyšší výdaje v přehledu o výdajích, zaujímá položka nákup materiálu a zboží. Nakoupený materiál a zboží podnikatel využívá ke své činnosti a bývá ihned spotřebován. Druhou nejvyšší položku zastupují provozní režie. Do provozních režií řadí např. cestovní výdaje, výdaje za telefon, poplatky bance, kancelářské potřeby, čisticí prostředky a silniční daň. Cestovní náhrady poplatník uplatňuje formou základní náhrady a náhrady za spotřebu pohonných hmot, jelikož nemá svůj automobil zařazen v obchodním majetku. Cestovní výdaje vykazuje ve výši 196 995 Kč. Odpisy podnikatel nevykazuje žádné, protože nevlastní žádný dlouhodobý majetek. Do ostatních výdajů jsou zařazeny nedaňové výdaje. Nedaňovými výdaji se rozumí např. povinné platby na sociální a zdravotní pojištění poplatníka, které jsou v celkové výši 44 433 Kč ročně.

Tab. 7 *Stanovení daně (vlastní zpracování)*

ZD	**160 404**
ZD po zaokrouhlení	160 400
Daň z příjmů (15%)	**24 060**
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po slevách	**0**
Sleva na děti	26 808
Daňová povinnost/Bonus	**-26 808**

Rozdílem zdanitelných příjmů (679 234 Kč) a odečitatelných výdajů (518 828 Kč) jsem získala základ daně ve výši 160 406 Kč. Pro výpočet daně z příjmů je nutné zaokrouhlit základ daně na celé stokoruny dolů. Daň se vypočítá sazbou 15 % ze zaokrouhleného základu daně 160 400 Kč. Daň z příjmů vychází 24 060 Kč. Každý poplatník má nárok na základní slevu, jejíž hodnota je 24 840 Kč za rok. Po odečtu slevy od daně vychází poplatníkovi nulová daň. Ovšem poplatník má nárok na využití daňového zvýhodnění. Sleva na jedno dítě je ve sledovaném roce ve výši 13 404 Kč za rok, za dvě děti je celková sleva 26 808 Kč. Poplatník se touto slevou dostává do daňového bonusu ve výši 26 808 Kč.

13 UPLATNĚNÍ VÝDAJŮ NA AUTOMOBIL

Výdaje na automobil lze uplatnit hned několika způsoby. Liší se zejména podle toho, zda je vozidlo zařazeno v obchodním majetku nebo nikoliv. U vozidel zařazených do obchodního majetku lze využít způsobu uplatňování skutečně prokázaných výdajů dle dokladů PHM, parkování a oprav, nebo paušálem na dopravu. U soukromého vozidla lze využít možnost náhrady cestovních výdajů pomocí základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty určené podle počtu ujetých kilometrů, nebo krácený paušální výdaj na dopravu. Počet ujetých kilometrů se zaznamenává do knihy jízd, kde se také zaznamenává datum a místo počátku jízdy, účel jízdy a identifikace vozidla. Poplatník si sám zvolí způsob, který mu nejvíce vyhovuje.

13.1 Reálné uplatnění výdajů

Jak jsem již zmínila, poplatník nevlastní žádný dlouhodobý majetek zahrnutý do obchodního majetku. Ke své živnostenské činnosti však využívá soukromý automobil Renault Megan Scenic, který pořídil v roce 2009. Hodnota automobilu v době nákupu byla ve výši 199 000 Kč a jeho průměrná spotřeba je 6,07 l/100 km. Tento vůz je poháněn naftovým motorem. Jelikož není vozidlo zařazeno v obchodním majetku, může si podnikatel vybrat způsob uplatňování výdajů na automobil mezi základní náhradou a náhradou za spotřebované pohonné hmoty nebo kráceným paušálem. Poplatník využívá možnost uplatňování výdajů pomocí základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty. Za rok 2014 najel celkem 33 473 km. Skutečná hodnota vozidla pro rok 2014 je 120 850 Kč.

Cestovní náhrady jsou součástí provozních režií. Uplatněné cestovní výdaje vykazují částku 196 995 Kč.

13.2 Další možnosti uplatnění výdajů při stávajícím automobilu

Rozhodla jsem se porovnat všechny možné způsoby uplatňování cestovních výdajů, které jsem namodelovala do následující tabulky. V tabulce uvedu čtyři různé varianty pro uplatňování výdajů na automobil a jejich následný vliv na základ daně. U všech variant vycházím ze skutečně ujetých kilometrů.

Varianta A představuje možnost, kdy je automobil zařazen v obchodním majetku a je využíván způsob, kdy poplatník uplatňuje výdaje pomocí skutečně prokázaných výdajů. Průměrná cena motorové nafty pro rok 2014 byla 36,30 Kč/km. Při zařazení vozidla do

obchodního majetku, může automobil začít odepisovat dle odpisové skupiny, do které bude zařazen. ZDP vymezuje dvě možné metody pro odepisování majetku – rovnoměrný a zrychlený způsob. Dlouhodobý majetek řadíme do odpisových skupin podle přílohy č. 6 ZDP. Podle odpisové skupiny zjistím dobu odepisování majetku. Koeficienty jsou určené podle způsobu odepisování a jsou uvedeny v § 31 a § 32 ZDP.

Automobil patří do 2. odpisové skupiny a odepisuje se pět let. Jako způsob odepisování jsem zvolila zrychlenou metodu. Odpis pro první rok jsem vypočítala jako cena vozidla/koeficient. Koeficient je pro 2. odpisovou skupinu 5 a je uveden v § 32 ZDP. Odpisy jsem tedy spočítala: 120 850/5 = 24 170 Kč za rok.

Skutečně vynaložené výdaje jsem získala výpočtem: (cena*průměrná spotřeba vozidla*počet ujetých km) /100.

Ve variantě B je automobil taktéž zařazen v obchodním majetku a způsob uplatňování výdajů je vyjádřen paušálním výdajem. Výši paušálu uvádí § 24/2/zt ZDP a činí 5 000 Kč měsíčně na jedno vozidlo, celkově tedy 60 000 Kč ročně. Paušální výdaj lze uplatnit maximálně na tři vozidla. Při zařazení vozidla do majetku začne poplatník automobil odepisovat, způsob odepisování a částka je totožná s částkou z varianty A. Při využití paušálních výdajů, nemůže poplatník uplatňovat parkovné, skutečně spotřebované PHM nebo základní náhradu.

Ve variantě C není automobil nezařazen do majetku živnostníka a výdaje jsou uplatněny kráceným paušálem v hodnotě 4 000 Kč/měsíc. Krácený paušál se využívá tehdy, kdy je vozidlo využíváno jak k soukromým, tak podnikatelským účelům. Podle Pilátové (2014, s. 324) zákon v roce 2014 nezakazoval uplatňování paušálu a zároveň uplatňování základní náhrady. Základní náhrada se počítá vzorečkem: základní náhrada (3,70 Kč/km)*počet ujetých kilometrů. Základní náhradu upravuje pro každý rok Ministerstvo vnitra ve své vyhlášce č. 435/2013 Sb. a je uváděna v jednotkách Kč/km. V roce 2014 byla stanovena částka 3,70 Kč/km.

Ve variantě D není vozidlo zařazeno v majetku a poplatník využívá uplatnění výdajů prostřednictvím základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty. Způsob výpočtu pro základní náhradu je uvedený ve variantě C. Náhradu za spotřebu pohonných hmot získám výpočtem: (průměrná spotřeba PHM automobilu*ujeté km za dané období*cena PHM)/100. Podle Ptáčkové, Mísařové a Otavové (2015, s. 72) jsou průměrné ceny PHM uvedeny ve vyhlášce č. 435/2013 Sb. Ceny se uvádí se v jednotkách Kč/km. Pro

každou pohonnou hmotu je stanovena jiná částka. Příslušný automobil spotřebovává motorovou naftu a její průměrná cena podle vyhlášky pro rok 2014 byla 36,00 Kč/km.

Tab. 8 *Uplatnění cestovních výdajů 1 (vlastní zpracování)*

Varianty pro uplatnění výdajů na automobil				
	Varianta A	**Varianta B**	**Varianta C**	**Varianta D**
Dlouhodobý majetek	96 680	96 680	0	0
Zdanitelné příjmy	**679 234**	**679 234**	**679 234**	**679 234**
V obchodním majetku	ANO	ANO	NE	NE
Náhrada za PHM	73 775	0	0	73 145
Paušál	0	60 000	48 000	0
Základní náhrada	0	0	123 850	123 850
Odpisy	24 170	24 170	0	0
Uplatňované výdaje na os. automobil	**97 945**	**84 170**	**171 850**	**196 995**
Nákup materiálu	264 279	264 279	264 279	264 279
Provozní režie	**155 501**	**141 726**	**229 406**	**254 551**
Daňově uznané výdaje	**419 780**	**406 005**	**493 685**	**518 830**
ZD	**259 454**	**273 229**	**185 549**	**160 404**

První položka v tabulce představuje dlouhodobý majetek a jeho výši podle toho, je-li vozidlo zařazeno do majetku či nikoliv. Skutečnost, zda je vozidlo zařazeno v obchodním majetku, je zmíněna v dalším řádku. Hodnota vozidla je snížena o odpisy ve sledovaném roce. Položka „Dlouhodobý majetek“ je uvedena jen pro představu změny v přehledu o majetku.

Dále jsou v tabulce zobrazeny zdanitelné příjmy, které slouží jen jako pomůcka pro výpočet základu daně. Uvedené zdanitelné příjmy jsou ve všech variantách stejné. Následují jednotlivé způsoby uplatnění cestovních výdajů a jejich výpočty na základě jednotlivých variant.

Součtem jednotlivých náhrad, podle způsobu uplatnění cestovních výdajů u sledovaných variant, mi vyšly uplatňované výdaje na osobní automobil. Nejvyšší výdaje, které pro poplatníka znamenají nejvýhodnější možnost, jsem vyznačila červeně. Poplatníkovy skutečné provozní režie vykazují částku 254 551 Kč. Po odečtení skutečně uplatňovaných cestovních výdajů vyšly provozní režie ve výši 57 556 Kč. Součtem očištěných provozních režií o skutečné cestovní výdaje a uplatňovaných výdajů na osobní automobil ve zkoumaných variantách mi vyšly provozní režie. Součtem položek nákup materiálu a provozní režie jsem získala daňově uznané výdaje. Rozdílem zdanitelných příjmů a daňově

uznaných výdajů vychází základ daně. Nejnižší základ daně představuje pro podnikatele nejvýhodnější variantu a je v tabulce taktéž vyznačen červeně.

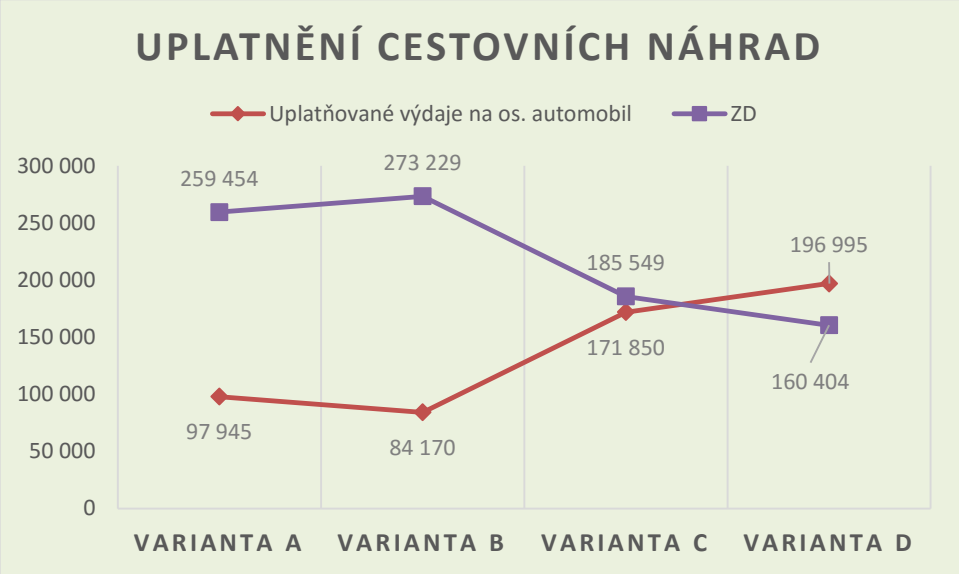

Obr. 2 *Uplatnění cestovných výdajů 1 (vlastní zpracování)*

Pro lepší přehlednost vzájemného působení uplatňovaných výdajů na osobní automobil a základu daně u jednotlivých variant, jsem tyto údaje přenesla do grafu. Na ose x jsou zobrazeny zkoumané varianty a na ose y částky výdajů v Kč.

Z grafu lze vyčíst, že nejnižší hodnota uplatňovaných výdajů a zároveň také nejvyšší základ daně vychází ve variantě B. Z toho vyplývá, že varianta B je pro živnostníka nejméně výhodná. Naopak varianta D zaznamenává nejvyšší uplatňované cestovní náhrady ve výši 196 995 Kč a zároveň nejnižší základ daně 160 406 Kč. Tato možnost představuje nejvýhodnější variantu, kterou také poplatník ve skutečnosti využívá.

Důvod výhodnosti varianty D je způsoben tím, že poplatník za svou prací jezdí dennodenně a ujede mnoho kilometrů, ve sledovaném roce 33 473 km. V takovém případě je pro poplatníka vždy výhodné používání soukromého automobilu nezařazeného do obchodního majetku a tím uplatnění cestovních výdajů formou základní náhrady a náhrady za spotřebované PHM.

13.3 Pořízení nového automobilu

Další možnou alternativou pro zvýšení cestovních výdajů je pořízení nového automobilu. Aby bylo pro poplatníka výhodná tato možnost, pořizovací cena automobilu musí dosazovat minimálně částky 700 000 Kč. Zvolení takto vysoké pořizovací ceny je nutné proto, aby

následně po zařazení automobilu do majetku byly odpisy vyšší jak cestovní náhrady uplatňované v situaci, kdy automobil není zařazen do obchodního majetku a výdaje jsou počítány součtem základní náhrady a náhrady za spotřebované PHM, jak je uvedeno ve variantě D.

Poplatník si proto zvolil automobil Espace Energy Life, rok výroby 2015, průměrná spotřeba 4,5 l/100km v pořizovací ceně 784 900 Kč. Vybrané vozidlo je poháněno naftovým motorem. Způsoby počítání u jednotlivých variant jsou obdobné s předchozími.

Tab. 9 *Uplatnění cestovních výdajů 2 (vlastní zpracování)*

Varianty pro uplatnění výdajů na automobil 2				
	Varianta A	**Varianta B**	**Varianta C**	**Varianta D**
Dlouhodobý majetek	**627 920**	**627 920**	0	0
Zdanitelné příjmy	**679 234**	**679 234**	**679 234**	**679 234**
V obchodním majetku	ANO	ANO	NE	NE
Náhrada za PHM	54 678	0	0	54 226
Paušál	0	60 000	48 000	0
Základní náhrada	0	0	123 850	123 850
Odpisy	156 980	156 980	0	0
Uplatňované výdaje na os. automobil	**211 658**	**216 980**	**171 850**	**178 076**
Nákup materiálu	264 279	264 279	264 279	264 279
Provozní režie	**269 214**	**274 536**	**229 406**	**235 632**
Daňově uznatelné výdaje	**533 493**	**538 815**	**493 685**	**499 911**
ZD 2	**145 741**	**140 419**	**185 549**	**179 323**

Stejně jako tomu bylo v předchozí tabulce, i zde je červeně znázorněna nejvýhodnější varianta uplatnění cestovních náhrad. V alternativě nákupu nového automobilu vyšla nejlépe varianta B, kdy je automobil zařazen v majetku a je využit způsob uplatnění paušálních výdajů. Poplatník také využívá odpisů vozidla, které činní 156 980 Kč. Součtem odpisů a paušálu jsou celkové cestovní výdaje 216 980 Kč.

Hlavní příčinou výsledku nejnižšího základu daně ve variantě B jsou vysoké odpisy v částce 156 980 Kč, které plynou z vysoké pořizovací ceny nového automobilu. Ovšem tyto odpisy jsou uplatněny i ve variantě A. Rozdílem těchto variant je způsob uplatnění cestovních výdajů. Ve variantě A je uplatněn způsob náhrady za spotřebované PHM ve výši 54 678 Kč, kdy takto nízká hodnota plyne z malé průměrné spotřeby vozidla. Kdežto varianta B uplatňuje paušál, který je 60 000 Kč.

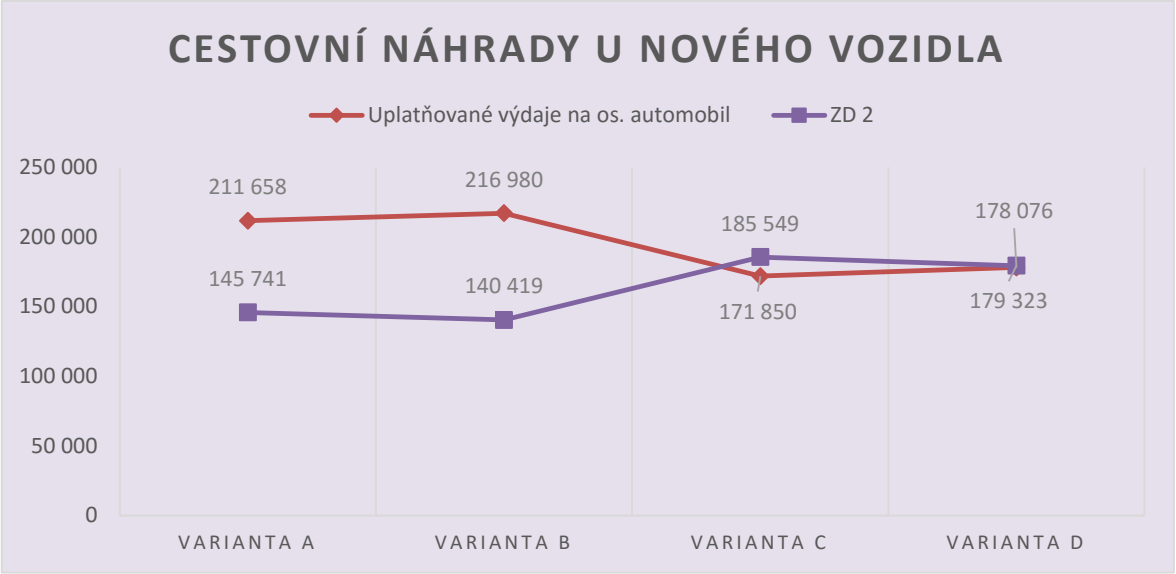

Obr. 3 *Uplatnění cestovních výdajů 2 (vlastní zpracování)*

V grafu č. 2 jsou zachyceny stejné ukazatele jako v prvním grafu - základ daně a uplatňované výdaje na osobní automobil v jednotlivých variantách. Hlavní rozdíl v těchto grafech zaznamenávám ve variantě B, která v prvním grafu představovala nejnižší částku uplatňovaných výdajů, zato v grafu č. 2 představuje nejvyšší hodnotu uplatňovaných výdajů a zároveň i nejnižší základ daně. V případě nejnižších cestovních výdajů a nejvyššího základu daně se jedná o variantu C, kdy je využíváno soukromého automobilu a uplatňuje se zde krácený paušál a základní náhrada.

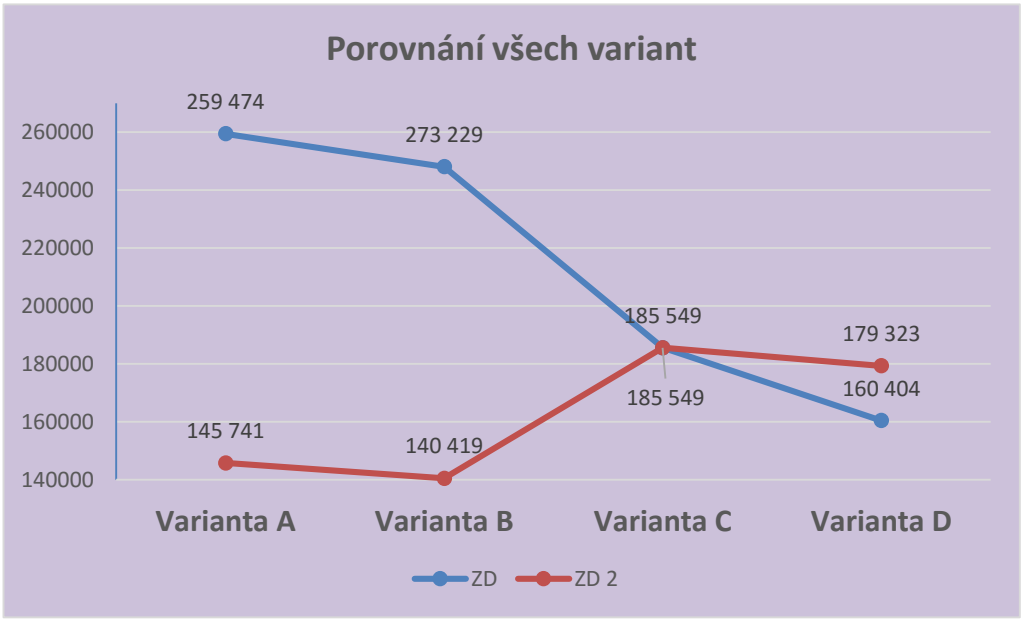

Obr. 4 *Porovnání uplatňovaných. cestovních výdajů (vlastní zpracování)*

Graf č. 3 porovnává všechny varianty zmíněné pro uplatnění cestovních výdajů. Křivka modře zvýrazněná zastupuje základ daně a varianty, kdy jsem pracovala se stávajícím vozidlem, a červená křivka vyobrazuje druhý základ daně, kdy jsem brala v úvahu zakoupení nové vozidla Espace Energy Life.

Největší odchylku vykazuje varianta A, kdy rozdílem mezi oběma základy daně je hodnota 113 733 Kč. Naopak nejnižší odchylku zobrazuje varianta D, kde se základy daně liší hodnotou 18 919 Kč. Celkový nejnižší základ daně, a také nejvýhodnější varianta, vyšla v druhém základu daně u varianty B v částce 140 419 Kč. Varianta představuje nově zakoupené vozidlo v hodnotě 784 900 K a jeho následné zahrnutí do obchodního majetku. Z toho vyplývá uplatnění odpisů a výdajů pomocí paušálu. Odpisy však představují největší část v uplatňovaných výdajích, což je způsobeno vysokou pořizovací cenou automobilu.

Při využití této varianty by stávající základ daně poklesl o 19 985 Kč.

14 SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA

Mezi další nástroje pro optimalizace daňového zatížení, řadím možnost využití spolupracujících osob. Spolupracující osobou je podle § 13 ZDP osoba žijící ve společně hospodařící domácnosti, manželka nebo děti, a poplatník na tyto osoby může rozdělit svoje příjmy a výdaje. § 13 ZDP uvádí, že podnikatel může své příjmy a výdaje rozdělit na manželku až do výše 50 %, tedy maximálně do výše 45 000 Kč měsíčně nebo 540 000 Kč ročně, a na děti do výše 30 %, do limitu 15 000 Kč měsíčně nebo 180 000 Kč ročně.

Hlavním účelem využití možnosti spolupracujících osob je nejen snížení celkové daňové povinnosti, ale zároveň i snížení povinných odvodů na sociálním a zdravotním pojištění celé domácnosti. Osoby vystupující jako spolupracující osoby, které zároveň vykonávají závislou činnost nebo se soustavně připravují na budoucí povolaní, jsou považovány za osoby vykonávající vedlejší samostatně výdělečnou činnost. V našem případě je manželka zaměstnaná celoročně a obě děti jsou studující, plyne tedy, že jejich činnost je považována za vedlejší. Povinnost platit sociální pojištění vzniká pro vedlejší činnosti dosažením minimálního vyměřovacího základu stanoveného ČSSZ pro daný rok. Minimální vyměřovací základ u sociálního pojištění byl pro rok 2014 ve výši 62 261 Kč. Zdravotní pojištění je pro všechny obyvatele České republiky povinné, vztahuje se tedy i na osoby vykonávající vedlejší činnost.

14.1 Skutečné daňové zatížení

Nejdříve znázorním v tabulce skutečné daňové zatížení a povinnost placení pojistného v celé domácnosti. V dalších tabulkách potom zobrazím různé alternativy pro rozdělení příjmů a výdajů na spolupracující osoby.

Protože podnikatel nemá dostatečně vysoké příjmy pro efektivní využití spolupráce jiné osoby při jeho podnikání, namodelovala jsem příjmy o 500 000 Kč vyšší. V tabulce jsou uvedeny již zvýšené příjmy.

Tab. 10 *Skutečné zatížení domácnosti (vlastní zpracování)*

Skutečné zatížení domácnosti	Živnostník	Manželka
Zdanitelné příjmy § 6	0	419066
Příjmy § 7	1179234	0
Výdaje § 7	518830	0
ZD § 7	660404	0
Celkový ZD	660404	419066
Zaokrouhlený ZD	660400	419000
Daň 15%	**99060**	**62850**
Sleva na poplatníka	24840	24840
Daň po slevě	74220	38010
Sleva na děti	26808	0
Daňová povinnost/Přeplatek	**47412**	**38010**
Celková daň. povinnost	**85422**	
Vyměřovací základ	**330202**	**0**
Zdravotní pojištění	44577	0
Sociální pojištění	96419	0
Celkem za pojištění	**140996**	
Daň. povinnost + pojištění	**226418**	

Tabulka zobrazuje daňovou povinnost obou manželů v celkové výši 85 422 Kč. Manželé mají dvě děti, které jsou starší 18 let a obě studující. Slevu na obě děti si uplatňuje manžel. V roce 2014 byla sleva na jedno dítě ve výši 13 404 Kč, celková sleva na obě děti činní 26 808 Kč ročně.

Celkem na odvodech za pojištění poplatník zaplatí 140 996 Kč. Přičemž do celkových odvodů na pojistném nejsou započítány odvody manželky, jelikož za ni sociální a zdravotní pojištění odvádí zaměstnavatel.

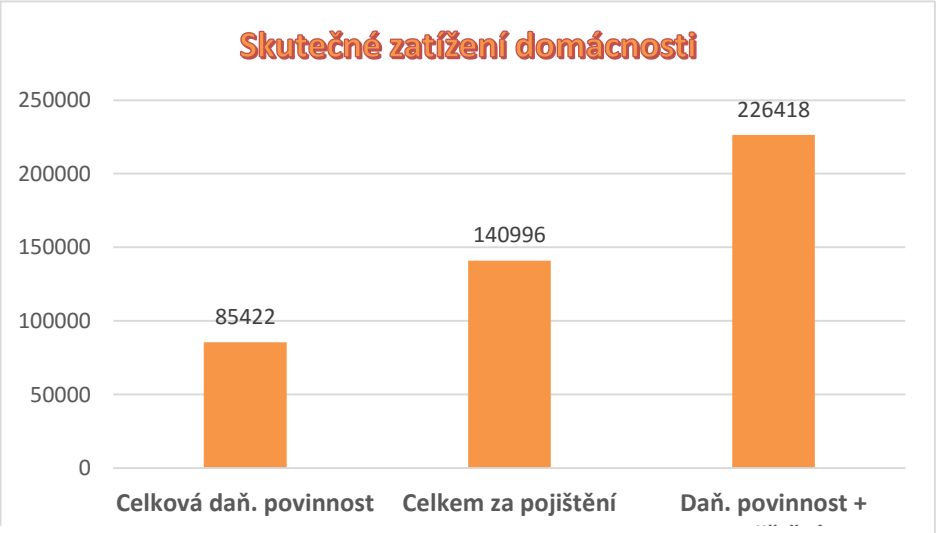

Obr. 5 *Skutečné zatížení domácnosti (vlastní zpracování)*

Pro lepší přehlednost jsem uvedla zásadní údaje z tabulky do sloupcového grafu. Osa x představuje položky celková daňová povinnost, celkem za pojištění a celkové odvody domácnosti součtem předchozích dvou položek. Osa y představuje výši částek v Kč.

Celková daňová povinnost manželů je ve výši 85 422 Kč, tedy nižší než povinnost za placení odvodů na pojištění, které je v částce 140 996 Kč. Součtem daňové povinnosti a odvodů na pojištění mi vyšla částka 226 418 Kč, kterou musí celkově poplatník s manželkou zaplatit za všechny odvody.

14.2 Spolupracující manželka

Jako první budu pracovat s rozdělením příjmů a výdajů na manželku. Živnostník může převádět na manželku až 50 % ze svých příjmů a výdajů podle § 7. Zvolila jsem jen 9 %, aby základ daně manželky nedosahoval minimálního vyměřovacího základu pro povinné odvody na sociálním pojištění. Základ daně § 7 spolupracující osoby činí 59 436 Kč a minimální vyměřovací je 62 261 Kč, nevzniká tedy pro manželku povinnost pro odvody na sociální pojištění.

Tab. 11 *Uplatnění 9 % spol. osoba (vlastní zpracování)*

Uplatnění 9 %	Živnostník	Manželka
Zdanitelné příjmy § 6	0	419066
Příjmy § 7	1073103	106131
Výdaje § 7	472135	46695
ZD § 7	600968	59436
Celkový ZD	600968	478502
Zaokrouhlený ZD	600900	478500
Daň 15%	**90135**	**71775**
Sleva na poplatníka	24840	24840
Daň po slevě	65295	46935
Sleva na děti	26808	0
Daňová povinnost/Přeplatek	**38487**	**46935**
Celková daň. povinnost	**85422**	
Vyměřovací základ	**300484**	**29718**
Zdravotní pojištění	40565	4012
Sociální pojištění	87742	0
Celkem za pojištění	**132319**	
Daň. povinnost+pojištění	**217741**	

Zdravotní a sociální pojištění se počítá z vyměřovacího základu. Vyměřovací základ získáme 50 % z DZD § 7. Sazba pro zdravotní pojištění je 13,5 % a pro sociální pojištění 29,2 % z vyměřovacího základu. 50 % ze základu daně živnostníka představuje vyměřovací základ ve výši 300 484 Kč. U sociálního pojištění je povinností zaokrouhlovat odvody na celé koruny nahoru, u zdravotního pojištění to není striktně stanovené.

Vyměřovací základ manželky vyšel 29 718 Kč. Odvody na sociální pojištění pro ni nejsou povinné a zdravotní pojištění se vypočítá obdobně jako u manžela, tedy 13,5 % z vyměřovacího základu. Povinnost manželce vznikla ve výši 4 012 Kč. Celkem za pojištění oba manželé zaplatí 132 319 Kč.

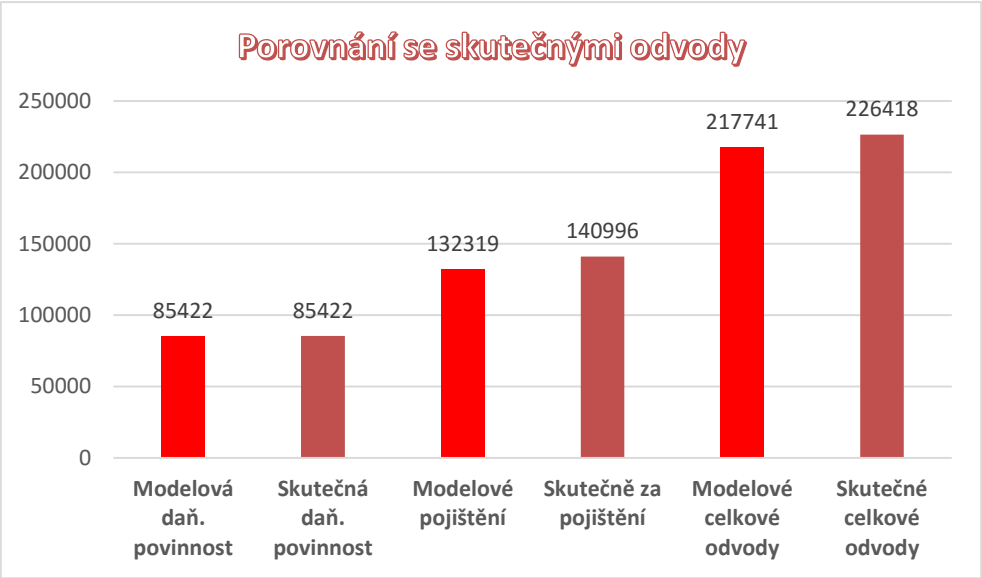

Obr. 6 *Porovnání se skutečností (vlastní zpracování)*

Graf porovnává položky daňovou povinnost, povinnost na pojistném a součet daňové povinnosti a pojistného této varianty s reálným zatížením stejných položek. Na ose x jsou zobrazeny modelové a skutečné situace a na ose y částky v Kč. Červeně vyznačené sloupce představují údaje z vypracované varianty a fialové skutečné zatížení. Rozvržení grafů bude u všech variant obdobné.

Porovnání v grafu ukazuje, že daňová povinnost při převodu příjmů a výdajů na manželku se nezměnila. Avšak odvody na pojistném se snížily o 8 677 i přes to, že do pojistného ve skutečném zatížení domácnosti nejsou zahrnuty odvody na pojistném za manželku. Celkové zatížení domácnosti se snížilo o stejnou částku, kterou se snížilo zatížení na pojistném plnění.

14.3 Rozdělení příjmů na děti

Další možnost rozdělení příjmů a výdajů jsem aplikovala na obě děti. Podle ZDP § 13 lze na ostatní členy domácnosti přerozdělit příjmy a výdaje maximálně do výše 30 %. Na každé dítě tedy připadá 15 %. Využila jsem však dohromady na obě děti jen 18 %, tedy 9 % na každé dítě, aby jejich základ daně nepřevýšil minimální vyměřovací základ pro odvody sociálního pojištění.

Tab. 12 *Uplatnění 18 % na spol. osoby (vlastní zpracování)*

Uplatnění 18 %	Živnostník	Manželka	Dítě 1	Dítě 2
Zdanitelné příjmy § 6	0	419066	0	0
Příjmy § 7	966972	0	106131	106131
Výdaje § 7	425440	0	46695	46695
ZD § 7	541532	0	59436	59436
Celkový ZD	541532	419066	59436	59436
Zaokrouhlený ZD	541500	419000	59400	59400
Daň 15%	**81225**	**62850**	**8910**	**8910**
Sleva na poplatníka	24840	24840	28860	28860
Daň po slevě	56385	38010	0	0
Sleva na děti	0	0	0	
Daňová povinnost/Přeplatek	**56385**	**38010**	**0**	**0**
Celková daň. povinnost		**94395**		
Vyměřovací základ	**270766**	**0**	**29718**	**29718**
Zdravotní pojištění	36553	0	4012	4012
Sociální pojištění	79064	0	0	0
Celkem za pojištění		**123641**		
Daň. povinnost + pojištění		**218036**		

Po převodu příjmů a výdajů na děti, vyšla oběma dětem daň 8 910 Kč. Jelikož obě děti studují, mají nárok na uplatnění slevy na studenta, ročně 4 020 Kč. Slevu na studenta jsem přičetla k základní slevě. Po přičtení slevy na studenta tvoří celková sleva na poplatníka u dětí částku 28 860 Kč. Po odečtení slev od daně nevyšla u žádného z dětí daňová povinnost.

Při využívání alternativy převodu příjmů a výdajů na děti, nemá už poplatník nárok na využití daňového zvýhodnění. Poplatníkova daňová povinnost po odečtení základní slevy vyšla ve výši 56 385 Kč. Po součtu manželčiny a manželovy daňové povinnosti vyšlo celkové daňové zatížení rodiny 94 395 Kč. Jak už jsem podotýkala, ani v tomto případě nebudou spolupracující osoby povinny odvádět sociální pojištění. Zdravotní pojištění

z vyměřovacího základu vyšlo pro každé dítě 4 012 Kč. Po sečtení odvodů na pojištění poplatníka a dětí, vyšlo celkové zatížení domácnosti na pojistném plnění ve výši 123 641 Kč.

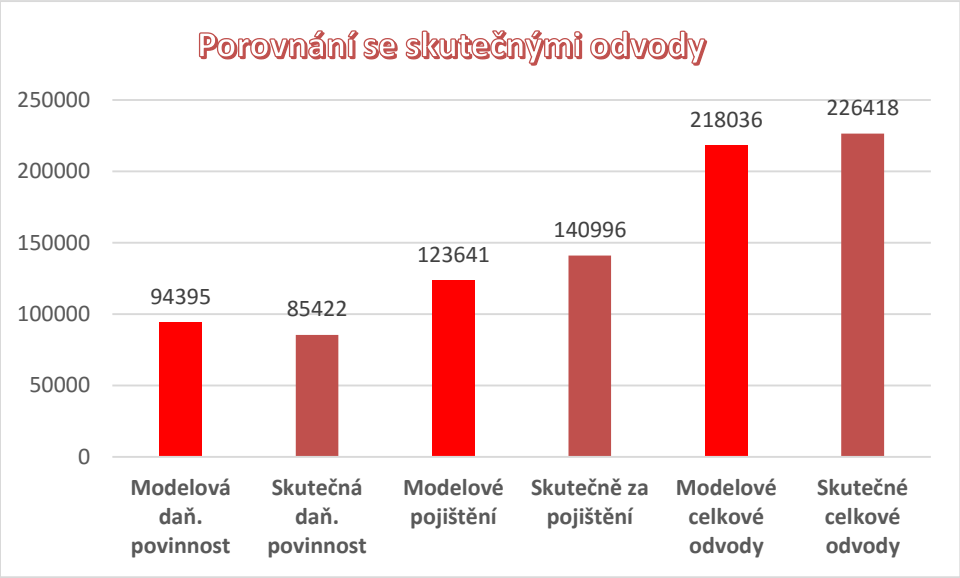

Obr. 7 *Porovnání varianty se skutečností (vlastní zpracování)*

Daňové zatížení, při rozdělení příjmů a výdajů na děti, se zvýšilo o částku 8 973 Kč. Zvýšení je způsobeno tím, že si poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění. Není možné si uplatnit daňové zvýhodnění z důvodu, že jsou obě děti považovaný za spolupracující osobu. Ovšem povinnost pro odvody na pojištění se snížila o 17 355 Kč a zároveň celkové zatížení domácnosti na odvodech pokleslo o 8 382 Kč.

14.4 Rozdělení příjmů na dítě a práce na dohodu o provedení práce

Další příhodnou možností pro optimalizaci, je rozdělení příjmů a výdajů na jedno dítě a druhé dítě zaměstnat na dohodu o provedení práce. Osoba, jež je zaměstnaná na dohodu o provedení, práce se nepovažuje za spolupracující osobu.

Na dítě, které je považováno za spolupracující osobu, budou rozděleny příjmy a výdaje poplatníka ve výši 9 % a bude vypomáhat s vedením účetnictví. Druhé dítě, které bude zaměstnáno na dohodu o provedení práce, bude vypomáhat příležitostně s inventarizací, skladovou evidencí a při dalších výpomocích, kterých bude zapotřebí.

Při zaměstnání na dohodu o provedení práce, nesmí zaměstnaná osoba překročit hranici odpracovaných 300 hod. ročně u jednoho zaměstnavatele. Dítě bude vypomáhat většinou o víkendech, výše měsíční mzdy bude 7 500 Kč. Má podepsané prohlášení poplatníka, což pro něj znamená možnost uplatnění základní slevy a za celý rok si vydělá 90 000 Kč.

Tab. 13 *Uplatnění 9 % na dítě (vlastní zpracování)*

Uplatnění 9 %	Živnostník	Manželka	Dítě 1	Dítě 2 - DPP
Zdanitelné příjmy § 6	0	419066	0	90000
Příjmy § 7	1073103	0	106131	0
Výdaje § 7	554035	0	54795	0
ZD § 7	519068	0	51336	0
Celkový ZD	519068	419066	51336	90000
Zaokrouhlený ZD	519000	419000	51300	90000
Daň 15%	**77850**	**62850**	**7695**	**13500**
Sleva na poplatníka	24840	24840	28860	28860
Daň po slevě	53010	38010	0	0
Sleva na děti	13404	0	0	
Daňová povinnost/Přeplatek	**39606**	**38010**	**0**	**0**
Celková daň. povinnost		**77616**		
Vyměřovací základ	**259534**	**0**	**25668**	**0**
Zdravotní pojištění	35037	0	3465	0
Sociální pojištění	75784	0	0	0
Celkem za pojištění		**114286**		
Daň. povinnost + pojištění		**191902**		

Při zaměstnávání osoby na dohodu o provedení práce se navýší živnostníkovy výdaje o vyplacenou mzdu pracovníkovi, v tomto případě o 90 000 Kč. Navýšené výdaje tvoří částku 608 830 Kč. Z navýšených výdajů pak přerozdělí 9 % na dítě 1 – spolupracující osobu.

Po odečtení slev na dani u obou dětí, se projevila jejich daňová povinnost nulová. Poplatník si v tomto případě může uplatnit daňové zvýhodnění na jedno dítě, protože je zaměstnané na dohodu o provedení práce a není spolupracující osobou. V případě dítěte jako spolupracující osoba, daňové zvýhodnění poplatník využít nemůže. U živnostníka daňová povinnost vyšla ve výši 39 606 Kč. Společné daňové zatížení domácnosti s manželčinou daní vychází na 77 616 Kč.

Vyměřovací základ prvního dítěte pro minimální odvody na sociální pojištění je nižší než 62 261 Kč, nemusí opět odvádět sociální pojištění. Zdravotní pojištění vyšlo ve výši 3 465 Kč. Druhé dítě, vykonávající činnost na dohodu o provedení práce, není povinno

odvádět žádné odvody na pojištění, jelikož jeho příjmy za měsíc nepřesáhly částku 10 000 Kč. Celkově za pojištění rodina zaplatí 114 286 Kč.

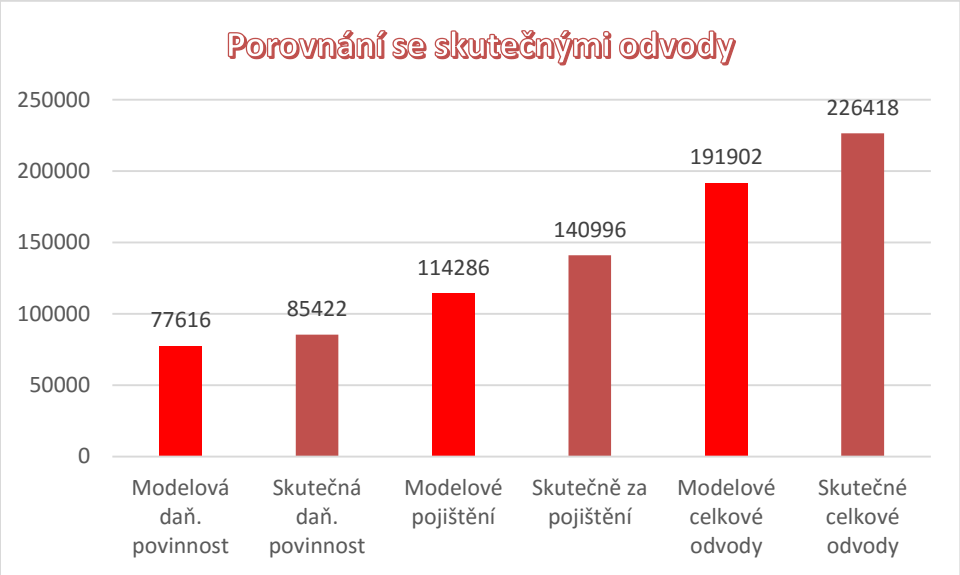

Obr. 8 *Porovnání varianty se skutečností (vlastní zpracování)*

Obdobně jako v předchozích variantách, graf srovnává variantu se skutečnými odvody. Z grafu lze vyčíst, že všechny odvody představují nižší částky oproti skutečnému zatížení. Daňové zatížení se snížilo o 7 806 Kč, odvody na pojištění o 26 710 Kč a celkové zatížení domácnosti tedy souhrnně pokleslo o 34 516 Kč.

Snížení odvodů je způsobeno zejména nižšími odvody na pojištěních, protože dítě zaměstnané na dohodu o provedení práce nemá povinnost jak na sociálním, tak zdravotním pojištění. Dalším důvodem je uplatnění daňového zvýhodnění, tedy snížení daňové povinnosti podnikatele.

14.5 Obě děti na dohodu o provedení práce

Poslední možností, kterou uvedu, je zaměstnání obou dětí na dohodu o provedení práce. Oba potomci dosahují stejné výše mzdy - 90 000 Kč ročně. Výdaje živnostníka se potom navýší o 180 000 Kč, součtem vychází výdaje 698 830 Kč.

Tab. 14 *Zaměstnání dětí na DPP (vlastní zpracování)*

DPP	Živnostník	Manželka	Dítě 1 - DPP	Dítě 2 - DPP
Zdanitelné příjmy § 6	0	419066	90000	90000
Příjmy § 7	1179234	0	0	0
Výdaje § 7	698830	0	0	0
ZD § 7	480404	0	0	0
Celkový ZD	480404	419066	90000	90000
Zaokrouhlený ZD	480400	419000	90000	90000
Daň 15%	**72060**	**62850**	**13500**	**13500**
Sleva na poplatníka	24840	24840	28860	28860
Daň po slevě	47220	38010	0	0
Sleva na děti	26808	0	0	
Daňová povinnost/Přeplatek	**20412**	**38010**	**0**	**0**
Celková daň. povinnost			**58422**	
Vyměřovací základ	**240202**	**0**	**0**	**0**
Zdravotní pojištění	32427	0	0	0
Sociální pojištění	70139	0	0	0
Celkem za pojištění	**102566**			
Daň. povinnost + pojištění			**160988**	

Při navyšování poplatníkových výdajů se také snižuje jeho základ daně. Při nižším základu daně vychází jak nižší daň, tak nižší vyměřovací základ pro výpočty odvodů na pojištění. U slev živnostníka lze nyní znovu uplatnit daňové zvýhodnění na obě děti. Daňová povinnost v součtu s manželčinou daní vyšla 58 422 Kč. Zdravotní a sociální pojištění vcelku činí 102 566 Kč.

Daň obou dětí vychází shodně 13 500 Kč, daňová povinnost po odečtení slev znovu nulová. Jak bylo zmíněno v předchozím případu, pracují-li zaměstnanci na dohodu o provedení práce a jejich příjmy za měsíc nejsou vyšší jak 10 000 Kč, nejsou povinni odvádět pojištění na sociálním a zdravotním pojištění.

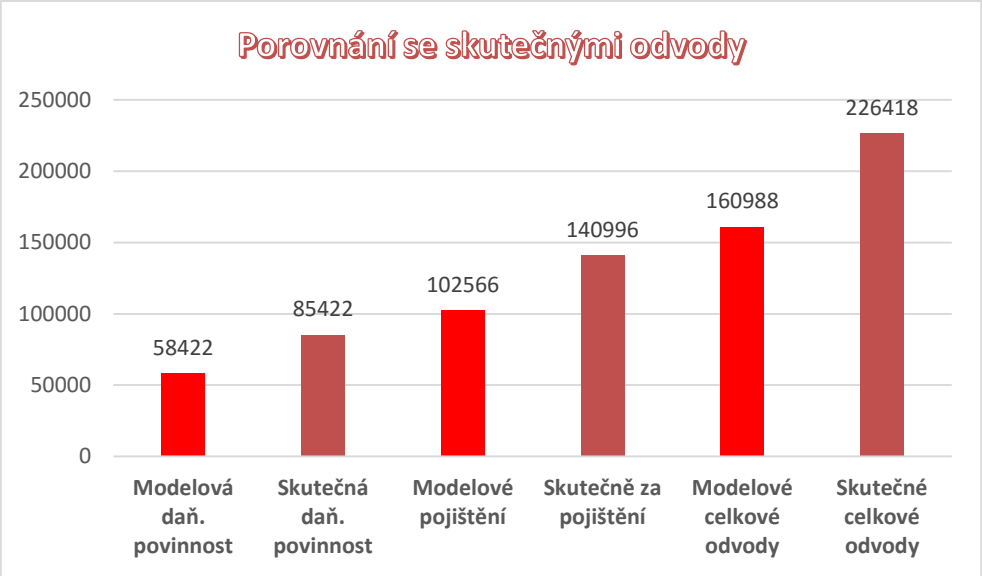

Obr. 9 *Porovnání varianty se skutečností (vlastní zpracování)*

Při zaměstnání obou dětí na dohodu o provedení práce vidíme v grafu, že celkové zatížení rodiny se snížilo o 65 430 Kč. Poklesla jak povinnost na daňových, tak i na pojistných odvodech. Je to způsobeno zejména tím, že ani jedno dítě není povinno odvádět sociální a zdravotní pojištění a taktéž tím, že poplatník si může uplatnit daňové zvýhodnění na obě děti.

14.6 Srovnání všech variant při využití spolupracujících osob

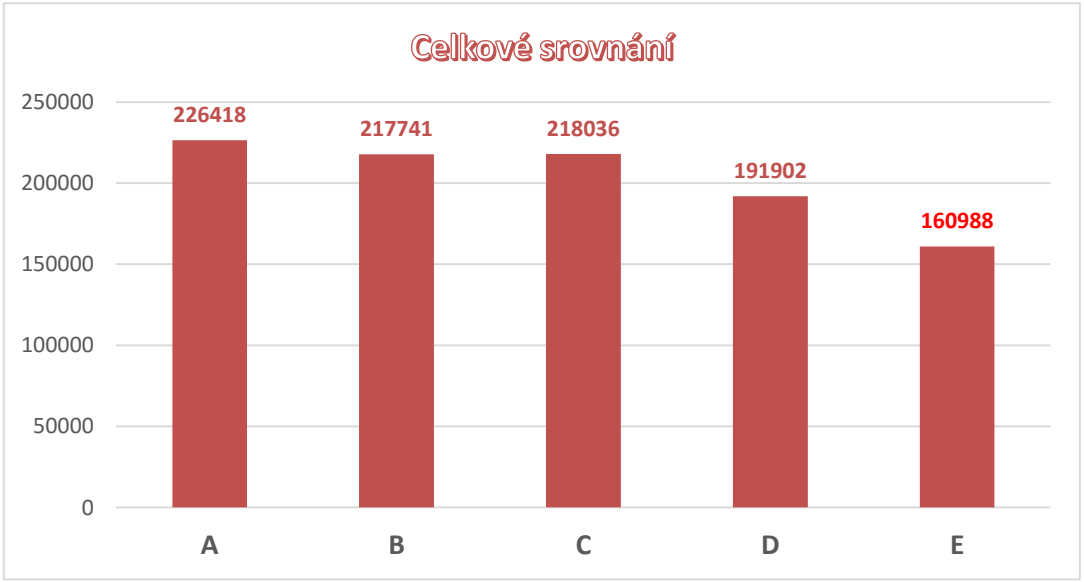

Obr. 10 *Srovnání variant spol. osob (vlastní zpracování)*

Všechny alternativy využití spolupracujících osob jsem uvedla do jednoho sloupcového grafu. Sloupce jsem pojmenovala A – E, podle pořadí, ve kterém jsem dané alternativy

zkoumala. Hodnoty každého sloupce představují celkové zatížení domácnosti uvedené varianty, tedy součet daňové povinnosti a povinnosti na pojistných odvodech. Uvádím zde legendu k daným sloupcům:

A – Skutečně vyměřené zatížení domácnosti,

B – Spolupracující manželka a rozdělení příjmů a výdajů ve výši 9 %,

C – Rozdělení příjmů na děti v celkové výši 18 %,

D – Rozdělení příjmů na jedno dítě a práce na DPP druhého dítěte,

E – Práce na DPP obou dětí.

Z celkového srovnání vyplývá, že všechny zkoumané varianty vychází v nižších částkách, než je skutečné zatížení domácnosti. Vidíme také, že nejnižší zatížení představuje varianta E. Tato varianta zobrazuje možnost, ve které jsou obě děti zaměstnány na dohodu o provedení práce. Není zde tedy využito spolupracujících osob, jak tomu bylo v ostatních možnostech pro optimalizaci celkového rodiny zatížení. Využitím této varianty by se skutečné zatížení domácnosti snížilo o 65 430 Kč.

15 SHRNUTÍ A DOPORUČENÍ

V této kapitole zhodnotím všechny varianty, které jsem zkoumala pro možné snížení daňového zatížení v domácnosti a vyberu nejefektivnější možnost pro její uplatnění.

15.1 Shrnutí

Stávající příjmy pana Janů jsou ve výši 679 234 Kč, daňově uznatelné výdaje 518 830 Kč. Rozdílem příjmů a výdajů vzniká základ daně v hodnotě 160 404 Kč. Daňová povinnost vychází nulová, ale jelikož poplatník využívá daňového zvýhodnění, dostává se do daňového bonusu 26 808 Kč.

Nicméně další odvody v domácnosti, které zatěžují domácnost, představují odvody na sociální a zdravotní pojištění. Poplatník na pojistných odvodech zaplatí částku 44 433 Kč ročně. Pojistné plnění se počítání z vyměřovacího základu, který vzniká výpočtem 50 % ze základu daně. Za účelem dosažení nižších odvodů na sociálním a zdravotním pojištění jsem se zaměřila na snížení základu daně prostřednictvím vybraných variant.

15.2 Optimalizace formou cestovních výdajů

Nejdříve jsem se zaměřila na možnost zvýšení daňových výdajů, které vedou ke snížení základu daně. Ke zkoumání jsem zvolila cestovní výdaje, jelikož výkon práce živnostníka se nachází ve více městech, takže za prací dennodenně cestuje. Nejprve jsem se zabývala skutečnými cestovními výdaji s využitím stávajícího automobilu a následně jsem se zaměřila na možnost pořízení nového vozidla.

Tab. 15 *Optimalizace pomocí cest. výdajů (vlastní zpracování)*

(v Kč)	Skutečné	Optimalizace	Rozdíl
Základ daně	160 404	140 419	19985
Vyměřovací základ	80 202	70 210	9992
Sociální pojištění	23 419	20 502	2917
Zdravotní pojištění	21 014	21 014	0
Celkem	44 433	41 516	**2917**

Aby bylo zakoupení nového automobilu efektivní pro jeho následné zařazení do obchodního majetku a zvýšení cestovních výdajů, bylo nutné vybrat vozidlo s pořizovací cenou vyšší jak 700 000 Kč. V modelové situaci byl zvolen automobil v hodnotě 784 900 Kč, čímž se při zařazení vozidla do majetku snížil ZD o 19 985 Kč. Je nutné podotknout, že při zařazení

vozidla do obchodního majetku má podnikatel právo na uplatnění také výdajů za opravy automobilu, parkovné a další výdaje spojené s opotřebením majetku. Vlivem základu daně se snížil i vyměřovací základ o 9 992 Kč, z kterého je následně počítáno sociální pojištění se sazbou 29, 2 %. Snížily se tedy i odvody na sociální pojištění, avšak zdravotní pojištění je v obou případech stejné, jelikož vyměřovací základ je nižší než minimální vyměřovací základ pro odvody na zdravotní pojištění. Minimální vyměřovací základ pro rok 2014 se vypočítá jako: měsíční zálohy (12 971) * počet měsíců výkonu činnosti (12) = 155 652 Kč. Z částky 155 652 Kč se zjistí zdravotní pojištění sazbou 13, 5 % v hodnotě 21 014 Kč. Součtem všech odvodů v porovnání se skutečnými odvody vyplývá možné snížení celkového zatížení domácnosti o 2 917 Kč.

15.3 Optimalizace využití spolupracujících osob

V případě, kdy by poplatníkovi příjmy dosahovaly vyšších částek, než jaké jsou jeho současné příjmy, naskytla by se další možnost pro optimalizaci - využití spolupracujících osob, nebo zaměstnání osob na dohody o provedení práce. V modelových situacích jsem skutečné příjmy poplatníka navýšila o 500 000 Kč.

Nejprve jsem zhodnotila celkové zatížení domácnosti, kdy jsem do celkového zatížení přičetla i daňovou povinnost ze strany manželky. Následně jsem vybrala čtyři varianty, ve kterých jsem využila možnost spolupracujících osob. Při zvolení za spolupracující osobu manželku se taková možnost ukázala jako neefektivní, stejně jako možnost spolupráce obou dětí. Začala jsem tedy zkoumat situace, kdy by poplatník jedno dítě zaměstnal na dohodu o provedení práce, a druhé by bylo spolupracující osobou. V této variantě se už celkové zatížení domácnosti snížilo více, ovšem největší snížení celkového zatížení vyšlo ve variantě, kdy poplatník zaměstnává obě děti na dohodu o provedení práce. Zvolením této varianty se zvýšily daňové výdaje poplatníka o vyplacenou mzdu, čímž se zároveň snížil i základ daně. Vypočtené částky zatížení na daňových odvodech a odvodech na pojištění, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 16 *Optimalizace pomocí spol. osob (vlastní zpracování)*

(v Kč)	Skutečné	Optimalizace	Rozdíl
Daňové zatížení	85 422	58 422	27 000
Vyměřovací základ	330 202	240 202	90 000
Sociální pojištění	96 419	70 139	26 280
Zdravotní pojištění	44 577	32 427	12 150
Celkové odvody	226 418	160 988	**65 430**

V modelových situacích vyšlo daňové zatížení 85 422 Kč. Tato hodnota je v tabulce uvedena pod názvem „Skutečné“. Následně je v tabulce uvedena nejvýhodnější varianta, tj. zaměstnání obou dětí na dohodu o provedení práce. Zvolenou variantou se snížilo daňové zatížení domácnosti o 27 000 Kč. Vyměřovací základ poklesl o 90 000 Kč, který se snížil pomocí navýšených daňových výdajů o 180 000 Kč prostřednictvím vyplacené mzdy dětem. Ušetření na celkových odvodech (odvody na pojištění a na daních) domácnosti je 65 430 Kč.

V případě vyšších příjmů poplatníka můžu doporučit zaměstnání obou dětí na dohody o provedení práce. Zvýší se tak daňové výdaje a sníží základ daně, tím následně poklesne zatížení plynoucí z daňové povinnosti i na zdravotním a sociálním pojištění.

ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce bylo navrhnout panu Janů optimalizaci daňové povinnosti a snížení celkového zatížení v domácnosti.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou část. V teoretické části jsem nejdříve uvedla základní daňové pojmy, představila daňovou soustavu v České republice, definovala předmět daně, sestavení základu daně a následnou metodu pro výpočet daňové povinnosti. Definovala jsem pojem podnikatel podle Nového občanského zákoníku a dále vymezila druhy živnostenských činností. Do teoretické části jsem také zahrnula pojmy zdravotní a sociální pojištění, kde jsem uvedla poplatníky povinné na obě pojištění a jejich případné povinnosti. Pro definování daňových pojmů a objasnění sociálního a zdravotního pojištění, jsem využívala zákonů planých pro tento rok 2016.

Do praktické části jsem přenesla pojmy uvedené v teoretické části. Na začátku jsem uvedla individuálního podnikatele - pana Miloše Janů, představila jsem jeho živnostenskou činnost, přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích. V dalších kapitole jsem začala s analýzou cestovních výdajů pana Janů. V první variantě, kdy jsem zkoumala skutečně uplatňovaný způsob vedení cestovních výdajů, mi vyšla nejlépe možnost, kterou podnikatel využívá. Dále jsem se tedy rozhodla namodelovat situaci, kdy by si živnostník pořídil ke své živnosti nový automobil a zařadil si ho do obchodního majetku. Bohužel automobil by musel podnikatel zakoupit za vyšší pořizovací cenu jak 700 000 Kč. Při této skutečnosti by však pokleslo celkové zatížení domácnosti o 2 971 Kč. Lze tedy říct, že zařazení automobilu do obchodního majetku se vyplatí pouze podnikatelům, kteří vozidlo využívají jen zřídka. Pro živnostníky, kteří ke své činnosti nezbytně potřebují automobil každodenně, se nevyplatí zařazovat vozidlo do jejich obchodního majetku a je pro ně nejvýhodnější alternativou využívání soukromého vozidla k jejich činnosti.

Dále jsem se zaměřila na využití spolupracující osob. V případě pana Janů by bylo přínosné využití spolupracujících osob v případě, kdy by jeho příjmy dosahovaly vyšších částek. Proto jsem sestavila modelové situace, za předpokladu, že by vyšších příjmů opravdu dosahoval. Jako spolupracující osobu jsem nejdříve uvedla manželku a následně i jeho dvě děti. Při analyzování spolupracujících osob jsem se mimo jiné zaměřila také na snížení odvodů na sociálním a zdravotním pojištění, protože pojištění se dá brát také jako další daňové zatížení individuálních poplatníků. Ve všech situacích se celkové zatížení domácnosti snížilo, avšak ne o tolik. Využila jsem tedy další možnost pro snížení daňové

zatížení domácnosti a to zaměstnáním dětí na dohody o provedení práce. Tato varianta snížila celkové zatížení rodiny o 65 430 Kč. Nabízela se nám tu také možnost zaměstnání manželky na dohodu o provedení práce, avšak tuto možnost zamezuje Zákon o dani z příjmů, kdy se na manželku pohlíží jen jako na spolupracující osobu.

Ze všech zkoumaných alternativ pro snížení základu daně poplatníka a následné snížení celkových odvodů v domácnosti vyplývá, že pro pana Janů se ukazuje z hlediska uplatňování cestovních výdajů nejlépe varianta, kdy používá ke své živnostenské činnosti soukromý automobil. Varianta představuje uplatnění základní náhrady a náhrady za spotřebované pohonné hmoty. Avšak pro budoucí snížení celkového zatížení je nejvýhodnější využití alternativy, kdy pro snížení základu daně zaměstná poplatník své děti na dohodu o provedení, které by mu vypomáhaly při jeho činnosti. Touto metodou se mu sníží základ daně prostřednictvím navýšených daňových výdajů a také se sníží odvody na sociálním a zdravotním pojištění. Pro žádné z dětí by neplynula daňová povinnost, protože jejich měsíční mzda by nedosahovala částky vyšší jak 10 000 Kč a také by jim nevznikla povinnost na odvodech pro sociální a zdravotní pojištění.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BONĚK, Václav. *Lexikon - daňové pojmy*. Vydání první. Ostrava: Sagit, 2001. ISBN 8072082655.

ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2016*. 8. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 9788072639991.

ČESKO. *Tabulky a informace pro daně a podnikání*. Vydání dvacáté. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2016. ISBN 9788075520470.

ČESKO. Zákon č. 155/1995 Sb., ze dne 4. srpna 1995 o důchodovém pojištění. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 1995, částka 41, s. 1986-2011. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/archiv/sb111-91.pdf

ČESKO. Zákon č. 304/2013 Sb., ze dne 30. září 2013 o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 2013, částka 116, s. 3501-3522. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/2013/sb0116-2013.pdf

ČESKO. Zákon č. 455/1991 Sb., ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 1991, částka 87, s. 2122-2160. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/archiv/sb087-91.pdf

ČESKO. Zákon č. 563/1991 Sb., ze dne 31. prosince 1991 o účetnictví. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 1991, částka 107, s. 2802-2810. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/archiv/sb107-91.pdf

ČESKO. Zákon č. 582/1991 Sb., ze dne 31. prosince 1991 o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 1991, částka 111, s. 2890-2920. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/archiv/sb111-91.pdf

ČESKO. Zákon č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 1992, částka 117, s. 3473-3491. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/archiv/sb117-92.pdf

ČESKO. Zákon č. 634/2004 Sb., ze dne 17. prosince 2004 o správních poplatcích. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 2004, částka 215, s. 11415-11501. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/archiv/sb215-04.pdf

ČESKO. Zákon č. 89/2012 Sb., ze dne 22. března 2012, Nový občanský zákoník. In: Sbírka zákonů České republiky [online]. 2012, částka 33, s. 1026-1365. Dostupné z: http://www.epravo.cz/_dataPublic/sbirky/2012/sb0033-2012.pdf

ČSSZ informuje: Změny v pojištění OSVČ platné od 1. 1. 2016. *Česká správa sociálního zabezpečení*[online]. Česko, 2015 [cit. 2016-05-14]. Dostupné z: http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2015/20151221-cssz-informuje-zmeny-v-pojisteni-osvc-platne-od-1-1-2016.htm

DĚRGEL, Martin. Řešené otázky ke zdanění fyzických osob 2014. Praha: Wolters Kluwer, a. s., 2014, 236 s. ISBN 978-80-7478-600-6.

DUŠEK, SEDLÁČEK, Jiří a Jaroslav. *Daňová evidence podnikatelů 2016*. Třinácté vydání. Praha: GRADA Publishing, 2016. ISBN 9788027100354.

DVOŘÁKOVÁ, Veronika. *Zdaňování příjmů fyzických a právnických osob 2016*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 9788075520357.

HNÁTEK, Miloslav a David ZÁMEK. *Daňové a nedaňové náklady* . Praha: ESAP, 2016. ISBN 9788090589926.

Jednotný registrační formulář. *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. Česko: odbor 41200, 2016 [cit. 2016-05-14]. Dostupné z: http://www.mpo.cz/dokument159758.html

JURČÍK, Radek. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Vydání: první. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 2015. ISBN 9788074181764.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila. *Daňová optimalizace*. 7. publikace. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. ISBN 9788087974063.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 6., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 9788074788413.

KUČEROVÁ, Dagmar. *Lexikon mzdového účetnictví pro rok 2016*. Čtvrté vydání. Zlín-Prštné: Tiskový express, 2016. ISBN 9788090571228.

LOŠŤÁK, Milan a Petr PELECH. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnost v roce 2016*. 24. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2016. ISBN 9788072639953.

Od ledna 2016 se mění zdravotní pojištění u všech skupin plátců. *Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky* [online]. Česko: Mgr. Oldřich Tichý, 2015 [cit. 2016-05-14]. Dostupné z: https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/od-ledna-2016-se-meni-zdravotni-pojisteni-u-vsech-skupin-platcu

PILÁTOVÁ, Jana. *Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění*. 10. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2014. ISBN 9788072638635.

PILÁTOVÁ, Jana. *Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od 1.1.2016*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 9788024758046.

Průměrná mzda pro rok 2016. *Zprávy Alfa 9* [online]. Česko: Martina Vojíková, 2015 [cit. 2016-05-14]. Dostupné z: http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?a=40084

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a Milena OTAVOVÁ. *Daň z příjmů srozumitelně*. Vydání první. Ostrava: Key Publishing s.r.o., 2015. ISBN 9788074182433.

Sociální pojištění OSVČ 2016. *Ipodnikatel.cz* [online]. Česko, 2016 [cit. 2016-05-14]. Dostupné z: http://www.ipodnikatel.cz/Socialni-pojisteni/socialni-pojisteni-osvc-2016.html

ŠEVIĆ, Željko. Local public finance in Central and Eastern Europe, 1st edition. Cheltenham: Edward Elgar, c2008, xxi, 490 s. ISBN 978-1-84376-658-2.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. Daňový systém ČR 2014. 12. aktualizované vydání. Praha: 1. Vox, 2014. Edice ekonomie. ISBN 978-80-87480-23-6.

VANČUROVÁ, Alena. Zdanění osobních příjmů, 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2013, 428 s. ISBN 978-80-7478-388-3.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČSSZ Česká správa sociálního zabezpečení

DPH Daň z přidané hodnoty

DZD Dílčí základ daně

JRF Jednotný registrační formulář

PHM Pohonné hmoty

ZD Základ daně

ZDP Zákon o dani z příjmů

ZP Zdravotní pojišťovna

ŽZ Živnostenský zákon

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 *Daňová soustava ČR (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2015, s. 13)* 13
Obr. 2 *Uplatnění cestovných výdajů 1 (vlastní zpracování)* 43
Obr. 3 *Uplatnění cestovních výdajů 2 (vlastní zpracování)*.....45
Obr. 4 *Porovnání uplatňovaných. cestovních výdajů (vlastní zpracování)* 45
Obr. 5 *Skutečné zatížení domácnosti (vlastní zpracování)* 48
Obr. 6 *Porovnání se skutečností (vlastní zpracování)* 50
Obr. 7 *Porovnání varianty se skutečností (vlastní zpracování)*.....52
Obr. 8 *Porovnání varianty se skutečností (vlastní zpracování)*.....54
Obr. 9 *Porovnání varianty se skutečností (vlastní zpracování)*.....56
Obr. 10 *Srovnání variant spol. osob (vlastní zpracování)*.....56

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 *Stanovení příjmů poplatníka*.....19
Tab. 2 *Stanovení daně*.....27
Tab. 3 *Stanovení daňové povinnosti*.....31
Tab. 4 *Přehled o majetku a závazcích*.....37
Tab. 5 *Přehled o příjmech*.....38
Tab. 6 *Přehled o výdajích*.....38
Tab. 7 *Stanovení daně*.....39
Tab. 8 *Uplatnění cestovních výdajů 1*.....42
Tab. 9 *Uplatnění cestovních výdajů 2*.....44
Tab. 10 *Skutečné zatížení domácnosti*.....48
Tab. 11 *Uplatnění 9 % spol. osoba*.....49
Tab. 12 *Uplatnění 18 % na spol. osoby*.....51
Tab. 13 *Uplatnění 9 % na dítě*.....53
Tab. 14 *Zaměstnání dětí na DPP*.....55
Tab. 15 *Optimalizace pomocí cest. výdajů*.....58
Tab. 16 *Optimalizace pomocí spol. osob*.....59

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2014

Příloha P II: Přehled o příjmech a výdajích OSVČ 2014 - ČSSZ

Příloha P III: Přehled OSVČ 2014 - zdravotní pojišťovna

PŘÍLOHA P I: PŘIZNÁNÍ K DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZA ROK 2014

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu: Jihomoravský kraj

Územnímu pracovišti v, ve, pro: Hodonín

01 Daňové identifikační číslo: CZ

02 Rodné číslo: /

Finanční úřad pro Jihomoravský kraj
Územní pracoviště v Hodoníně
Podáno osobně dne: 30 -03- 2015
Došlo dne:
Č.j.:
Přílohy:
Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 DAP[1]) řádné: X; opravné: ; dodatečné:

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne:

04 Kód rozlišení typu DAP[2]):

Datum:

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla uplatněna u správce daně před uplynutím neprodloužené lhůty[1]) ano: ; ne: X

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem[1]) ano: ; ne: X

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon")

za zdaňovací období (kalendářní rok) 2014 nebo jeho část[2]) od do

dále jen "DAP"

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	Janů	07 Rodné příjmení	Janů	08 Jméno(-a)	Miloš
09 Titul		10 Státní příslušnost	ČR	11 Číslo pasu	

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec		13 Ulice / část obce		14 Číslo popisné/orientační	
15 PSČ		16 Telefon / mobilní telefon	17 Fax / e-mail	18 Stát	ČR

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec		20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné / orientační	22 PSČ	

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec		24 Ulice / část obce		25 Číslo popisné/orientační	
26 PSČ		27 Telefon / mobilní telefon	28 Fax / e-mail		

29 Kód státu - vyplní jen daňový nerezident: ; 29a Výše celosvětových příjmů: Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami[1]) ano: ; ne: X

25 5405 MFin 5405 vzor č. 21

1

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

		poplatník	finanční úřad
31	Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů		
32	Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona		
33	Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34	Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 - ř. 33)	0,00	
35	Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0,00	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0,00	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	160 404,00	
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0,00	
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0,00	
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	160 404,00	
41a	Úhrn dílčích základů daně podle §7 až §10 zákona po vynětí (ř.41 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle §7 až §10 zákona nebo ř.41)	160 404,00	
42	Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	160 404,00	
43	Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vynětí (ř. 31 - úhrn vyňatých příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů)	0,00	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a		
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	160 404,00	

3. ODDÍL - Nezdanitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15		Počet měsíců		Počet měsíců	
46	Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění - daru/darů)				
47	Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)				
48	Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)				
49	Odst. 6 zákona (životní pojištění)				
50	Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)				
51	Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)				
52	§ 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
52a	§ 34 odst. 4 zákona (odečet na podporu odborného vzdělávání)				
53	Další částky				

54	Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)	0,00	
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 - ř. 54)	160 404,00	
56	Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	160 400,00	
57	Daň podle § 16 zákona	24 060,00	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58	Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	24 060,00	
59	Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona	0,00	
60	Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + 59)	24 060,00	
61	Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka mínus		

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62	Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
63	Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)		Rodné číslo	

Částka podle § 35ba odst. 1		Počet měsíců		Počet měsíců	
64	písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840,00		
65a)	písm. b) zákona (na manželku/manžela)		0,00		
65b)	písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		0,00		
66	písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)		0,00		
67	písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)		0,00		
68	písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)		0,00		
69	písm. f) zákona (sleva na studenta)		0,00		
69a	písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)				
70	Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		24 840,00		
71	Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		0,00		

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH VE SPOLEČNÉ HOSPODAŘICÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno(-a)	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP/P
	1	2	3	4
1	Janů Miroslava		12	
2	Janů Monika		12	
3				
4				
	Celkem		24,00	0,00

72	Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	26 808,00	
73	Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	0,00	
74	Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	0,00	
75	Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	26 808,00	
76	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
77	Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	26 808,00	

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78	Poslední známá daň		
79	Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)		
80	Rozdíl řádků (ř. 79 - ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje		
81	Poslední známá daň - daňová ztráta podle § 5 zákona		
82	Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83	Rozdíl řádků (ř. 82 - ř. 81) : zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL - Placení daně

84	Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)		
85	Na zbývajících zálohách zaplaceno poplatníkem celkem		
86	Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona		
87	Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona (státní dluhopisy)		
87a	Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
87b	Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona		
88	Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89	Sražená daň podle § 38f odst. 12 zákona		
90	Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona		
91	Zbývá doplatit (ř. 74 - ř. 77 - ř. 84 - ř. 85 - ř. 86 - ř. 87 - ř. 87a - ř. 87b - ř. 88 - ř. 89 - ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (-) zaplaceno více	-26 808,00	

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo: 631006 / 1021

je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2014 - 25 5405 MFin 5405 vzor č. 21 (dále jen "DAP")

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřípustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci[1])	x	Vedu účetnictví[1])		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů[1])	

		poplatník	finanční úřad
101	Příjmy podle § 7 zákona	679 234	
102	Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	518 830	
103	(neobsazeno)		
104	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	160 404,00	
105	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
106	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
107	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona anebo na člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona anebo na člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona anebo na člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona anebo na člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111	(neobsazeno)		
112	Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)		
113	Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107+ ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)	160 404,00	
114	Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vynětí (ř. 113 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)		

2. Doplňující údaje (§ 7 zákona)

A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu	Uplatněné odpisy celkem	Z toho odpisy nemovitostí

B. Druh činnosti[2])

Název hlavní (převažující) činnosti	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE

Název dalších činností

Celkem				

PŘÍLOHA P II: PŘEHLED O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH OSVČ 2014 - ČSSZ

KOPIE

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2014

podle § 15 zákona č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

řádný [X] opravný [ ]

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

A. Základní identifikace

1. Příjmení	2. Jméno	3. Titul	4. Datum narození	Rodné číslo
Janů	Miloš		6.10.1963	6310061021

5. Ulice	6. Číslo domu	7. Obec	Variabilní symbol
Těšice	683	Mikulčice	76563506

8. PSČ	9. Stát	10. Telefon	11. ID datové schránky
69619	Česká republika	777943702	

B. Údaje o daňovém přiznání

		ano	ne
12.	Daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce	[ ]	[X]
13.	Jsem povinen/povinna podávat daňové přiznání	[X]	[ ]
14.	Jsem poplatníkem daně z příjmu stanovené paušální částkou	[ ]	[X]
15.	Protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou předložen dne		
16.	Rozhodnutí finančního úřadu o prodloužení lhůty pro předložení daňového přiznání	Ze dne:	Prodlouženo do dne:
17.	Účtování v hospodářském roce	ano [ ]	ne [X]

C. Údaje o výkonu samostatné výdělečné činnosti (SVČ)

18. **V roce 2014 jsem vykonával/a samostatnou výdělečnou činnost** [X] **jen hlavní** [ ] **jen vedlejší** [ ] **hlavní i vedlejší**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 - 12
Hlavní SVČ jsem vykonával/a v měsících	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[X]
Vedlejší SVČ jsem vykonával/a v měsících	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]	[ ]

D. Vedlejší samostatná výdělečná činnost - podle ustanovení § 9 odst. 6 písm. a) až e) zákona č. 155/1995 Sb.

Důvod výkonu vedlejší SVČ

19.	Zaměstnání [ ]	20.	Nárok na výplatu invalidního důchodu nebo přiznání starobního důchodu [ ]
21.1.	Nárok na rodičovský příspěvek [ ]	21.2.	Nárok na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců, není-li nárok na PPM [ ]
21.3.	Osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve st. I, nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve st. II-IV [ ]		
22.	Výkon vojenské služby v ozbrojených silách ČR [ ]	23.	Nezaopatřenost dítěte podle § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. [ ]

E. Údaje o účasti na nemocenském pojištění (NP) a o účasti na důchodovém spoření (DS)

		ano	ne	Od	Do
24.	**Dobrovolná účast na nemocenském pojištění**	[ ]	[X]		
25.	**Účast na důchodovém spoření (II. pilíř)**	[ ]	[X]		

F. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2014 a další údaje podle § 15 zákona č. 589/1992 Sb.

		Hlavní činnost	Vedlejší činnost
26.	Daňový základ	160 404,00 Kč	
27.	Počet měsíců, v nichž jsem považován/a za OSVČ	12	
28.	Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce	12	
29.	Průměrný měsíční daňový základ	13 367,00 Kč	
30.	Rozdělení daňového základu	,00 Kč	,00 Kč
31.	Vypočtený vyměřovací základ	80 202,00 Kč	0,00 Kč
32.	Dílčí vyměřovací základ	0,00 Kč	0,00 Kč
33.	Minimální vyměřovací základ	80 202,00 Kč	
34.	Určený vyměřovací základ	80 202,00 Kč	
35.	Vyměřovací základ ze zaměstnání	,00 Kč	
36.	Součet řádků 34 a 35	80 202,00 Kč	
37.	Vyměřovací základ ze SVČ	80 202,00 Kč	
38.	Pojistné na DP	23 419,00 Kč	
39.	Úhrn zaplacených záloh na DP	23 900,00 Kč	
40.	Rozdíl mezi Pojistným a Úhrnem záloh (38 - 39)	-481,00 Kč	

Poznámka: řádky 30 a 32 se vyplňují pouze v případě, byla-li vykonávána hlavní i vedlejší činnost (čtěte pokyny)

2489437579

strana 1

ČSSZ 89 324 14 1/2015

Pro výpočet údajů v části F, při vyplňování tohoto formuláře a následném vytištění na Vaší tiskárně, můžete jako pomůcku využít elektronický formulář na internetové adrese www.cssz.cz.

PŘÍLOHA P III: PŘEHLED OSVČ 2014 - ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA

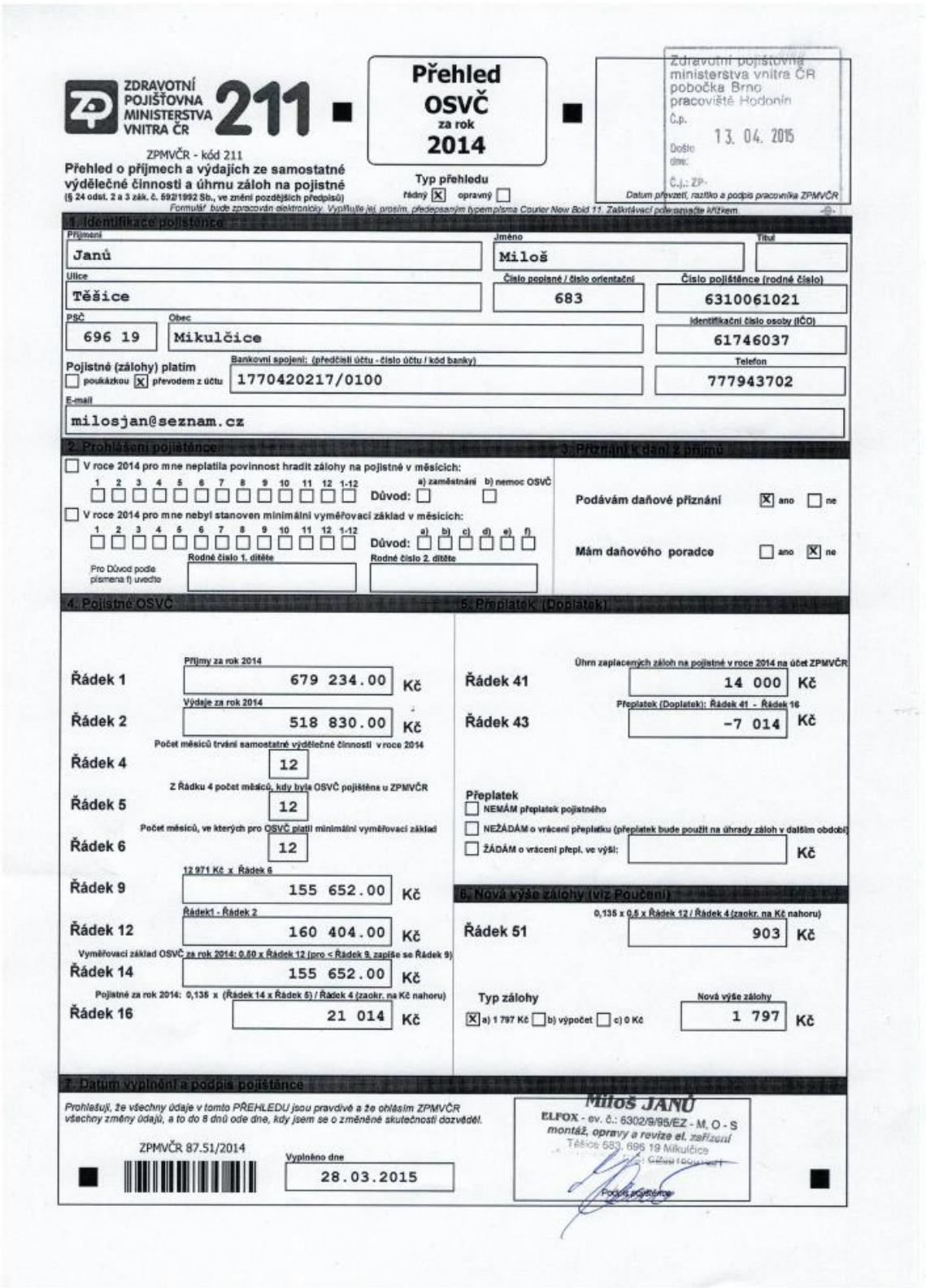

ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA MINISTERSTVA VNITRA ČR **211**

ZPMVČR - kód 211

Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné
(§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Přehled OSVČ za rok 2014

Typ přehledu: řádný [X] opravný [ ]

Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR pobočka Brno pracoviště Hodonín
Č.p. 13. 04. 2015
Došlo dne:
Č.j.: ZP-
Datum převzetí, razítko a podpis pracovníka ZPMVČR

Formulář bude zpracován elektronicky. Vyplňujte jej, prosím, předepsaným typem písma Courier New Bold 11. Zaškrtávací pole označte křížkem.

1. Identifikace pojištěnce

Příjmení	Jméno	Titul
Janů	Miloš	

Ulice	Číslo popisné / číslo orientační	Číslo pojištěnce (rodné číslo)
Těšice	683	6310061021

PSČ	Obec	Identifikační číslo osoby (IČO)
696 19	Mikulčice	61746037

Pojistné (zálohy) platím [ ] poukázkou [X] převodem z účtu

Bankovní spojení: (předčísli účtu - číslo účtu / kód banky): 1770420217/0100

Telefon: 777943702

E-mail: milosjan@seznam.cz

2. Prohlášení pojištěnce

[ ] V roce 2014 pro mne neplatila povinnost hradit zálohy na pojistné v měsících:
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 Důvod: a) zaměstnání [ ] b) nemoc OSVČ [ ]

[ ] V roce 2014 pro mne nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících:
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 Důvod: a) b) c) d) e) f)

Pro Důvod podle písmena f) uveďte: Rodné číslo 1. dítěte: Rodné číslo 2. dítěte:

3. Přiznání k dani z příjmů

Podávám daňové přiznání [X] ano [ ] ne

Mám daňového poradce [ ] ano [X] ne

4. Pojistné OSVČ

Řádek 1	Příjmy za rok 2014: 679 234.00	Kč
Řádek 2	Výdaje za rok 2014: 518 830.00	Kč
Řádek 4	Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2014: 12	
Řádek 5	Z Řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u ZPMVČR: 12	
Řádek 6	Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platil minimální vyměřovací základ: 12	
Řádek 9	12 971 Kč x Řádek 6: 155 652.00	Kč
Řádek 12	Řádek1 - Řádek 2: 160 404.00	Kč
Řádek 14	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2014: 0,50 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9): 155 652.00	Kč
Řádek 16	Pojistné za rok 2014: 0,135 x (Řádek 14 x Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru): 21 014	Kč

5. Přeplatek (Doplatek)

Řádek 41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2014 na účet ZPMVČR: 14 000	Kč
Řádek 43	Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16: -7 014	Kč

Přeplatek
[ ] NEMÁM přeplatek pojistného
[ ] NEŽÁDÁM o vrácení přeplatku (přeplatek bude použit na úhrady záloh v dalším období)
[ ] ŽÁDÁM o vrácení přepl. ve výši: Kč

6. Nová výše zálohy (viz Poučení)

Řádek 51	0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru): 903	Kč

Typ zálohy: [X] a) 1 797 Kč [ ] b) výpočet [ ] c) 0 Kč

Nová výše zálohy: 1 797 Kč

7. Datum vyplnění a podpis pojištěnce

Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím ZPMVČR všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.

ZPMVČR 87.51/2014

Vyplněno dne: 28.03.2015

Miloš JANŮ
ELFOX - ev. č.: 6302/9/95/EZ - M, O - S
montáž, opravy a revize el. zařízení
Těšice 683, 696 19 Mikulčice
Č.j.: Cizí pracovníci
Podpis pojištěnce